

ΑΠΟΘΗΚΗ

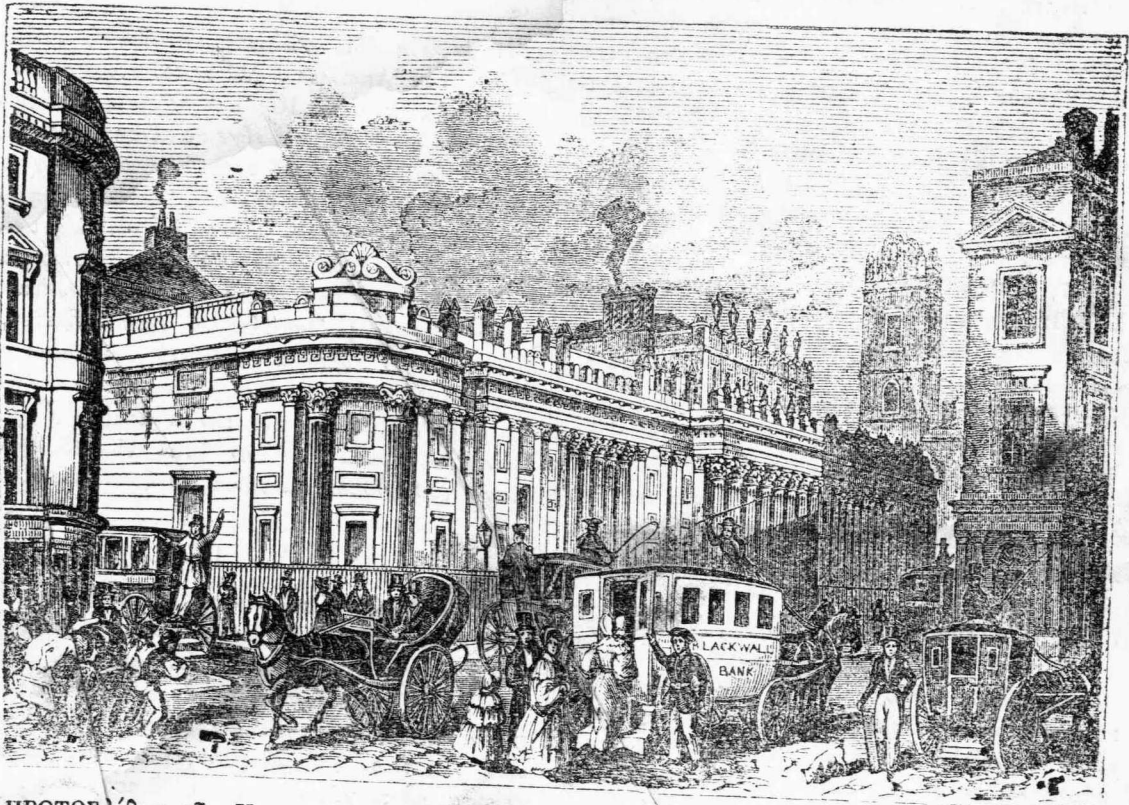
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 46.]

Η ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ἴσος τῆς Χρηματιστικῆς Τραπέζης τοῦ Λονδίνου, ἰκὸνα τῆς ὁποίας βλέπει ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ ἀναγνώστης, ἐτέθη τὸ 1732· ἀλλὰ τότε ἀνηγέρθη μέρος μόνον τῆς σημερινῆς οἰκοδομῆς. Μεταξὺ τοῦ 1770 καὶ 178 προστεθήσαν δύο πτέρυγες· τὸ δ' ἐπίλοιπον τοῦ κτίου ἐτελείωσε τρίτος ἀρχιτέκτων μετὰ τὸ 1788. Ὁ ἕλεγχος οὗτος ἀνέκτισε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὰ ὑπὸ τῶν 4 πρώτων ἀρχιτεκτόνων οἰκοδομηθέντα μέρη, ὥστε ὁκλήρον τὸ οἰκοδόμημα εἶναι τώρα ἐκ τῶν σχεδίων ἐνὸς ἴσου· καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπηλλάχθη τῆς συγχύσεως ἐκείνης τῶν εἰδῶν καὶ τύπων, τὴν ὁποίαν παρίστανε τὸ τοῦ 1825.

Τὸ ὄλον τοῦ ἐκτετατοῦ τούτου κτίσματος καλύπτει κινώμαλον περιοχὴν ὡς 50,000 τετραγωνικῶν πηχῶν. Ὁ κατὰ τὸ πρόσωπον ὠτερικὸς τοῖχος, ἡ ὁ ἐκ τῆς νοτίου πλευρᾶς, ἔχει 3 ποδῶν μῆκος· ὁ ἐκ τῆς δυτικῆς πλευρᾶς, 440 ποδῶν· ὁ ἐκ τῆς βορείου, 410 ποδῶν.

δῶν· καὶ ὁ ἐκ τῆς ἀνατολικῆς, 245 ποδῶν. Ἐννέα ὑπαιθρίους αἶλλας ἐμπερικλείει ὁ μέγας οὗτος περίβολος, εὐρύχωρον κυκλοειδῆ αἴθουσαν (Rotunda), διάφορα μεγάλα δημόσια γραφεῖα, δωμάτια τῶν ἐπιτροπῶν, ἰδιαιτέρα οἰκήματα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ θραυπόντων, κλπ. κλπ.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἐκτεταμένης ταύτης οἰκοδομῆς εἶναι πέτρινον, καὶ διὰ τὸ νὰ μὴν ὑπόκειται εἰς κίνδυνον ἐκ πυρκαϊᾶς κίνδυνον, ὅλα τὰ νεώτερα κτίρια κατεσκευάσθησαν ἐκ μὴ καυσίμων ὑλῶν. Αἱ καμάραι προσέτι, ὅπου ἀποτίθενται τὰ τίμια μέταλλα, τὰ νομίσματα, τὰ τῆς τραπέζης γραμματῖα, κλπ., οὐδόλως φοβούνται ἀπὸ πῦρ. Ἐχει δὲ καὶ ἄλλο τι πλεονέκτημα ἢ οἰκοδομῆ αὐτῆ, — σπάνιον εἰς τὸ Λονδίνον, — ὅτι στέκει πάντῃ μεμονωμένη· γειτονεῖ, μ' ὄλον τοῦτο, παραπολὺ μὲ τὸ Βασιλικὸν Χρηματιστήριον ἐκ τῆς νοτίου πλευρᾶς, καὶ μὲ ἰδιωτῶν οἴκους ἐκ τῶν ἄλλων.

κί μέσα και αἱ κατώτεροι τάξεις ἀγαπῶσι προσωπικά κοσμήματα ἔτι μᾶλλον καὶ τῶν ἀνωτέρων· θηλυκωτήρια, δακτυλίδια, ἐνώτια, ἀλυσίδες, κτένια, μαργαριτάρια, κοράλια, κτλ., κατασκευάζονται ἐπίτηδες διὰ τοὺς πτωχοτέρους, κατωτέρας φυσικὰ ποιότητος.

Ἐκτός τῶν προαναφερθέντων οἰκοδομημάτων, εὐρίσκονται εἰς τὴν Γένοβαν θέατρον, πανεπιστήμιον, βασιλικὸν γυμνάσιον, ἕξ ἐμπορικὰ σχολεῖα, καὶ βουλευτήρια καὶ δικαστήρια.

Αἱ τοῦ πολιτεύματος μεταβολαὶ εἰς τὴν Γένοβαν ἐξηγήθησαν συντόμως αὐταί. Ἡ Γένοβα ἀνῆκεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους μέχρι τῆς πτώσεως τῆς αὐτοκρατορίας, καθ' ἃν χρόνον ἐπέρασαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Λογγοβάρδων. Ἐκ τούτων ἤρπασεν αὐτὴν ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ Μέγας, καὶ κατέστησε συμβούλιον πρὸς διοίκησιν αὐτῆς. Ἄλλ' ὅτε περὶ τὸ 1100 ἀνεφύησαν διχόνοιαί καὶ πάλαι περὶ τοῦ στέμματος τῆς Ἰταλίας, οἱ Γενοῦνσιοι, οἵτινες εἶχον ἤδη πλουτήσῃ ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου, ἀπεφάσισαν νὰ μὴν ἀφεθῶσι πλέον εἰς τὴν διάκρισιν ἀντιμαχομένων μοναρχῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν διώρισαν ὑπατον νὰ τοὺς διοικῇ. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς κυβερνήσεως διήρκεσε περὶ τὴν μίαν ἑκατονταετηρίδα· διεδέχθη δ' αὐτὸν ἡ ἐτήσιος ἐκλογή ἄρχοντος, ὑπὸ τὸνομα Podesta, ἐκ γειτονικῆς τινὸς πολιτείας, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δεινῶν ὅσα ἐπέφερον ἢ μεταξὺ τῶν ἐντοπιῶν εὐπατριδῶν ἀντιζηλία. Ἀπὸ τοῦ 1270 μέχρι τοῦ 1340 ἀκατάπαυστος διχόνοια ἐβασίλευε, προερχομένη ἀπὸ τὰς τῶν εὐγενῶν ἐπιχειρήσεις νὰ λάβωσι πᾶσαν τὴν δύναμιν εἰς τὰς ἑαυτῶν χεῖρας, καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῶν δημοτικῶν εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζωσιν αὐτοὺς. Ἐπὶ τέλους, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ διχόνοιαί αὐταί, ἀπεφασίσθη νὰ διορίσωσιν ἡγεμόνα ἐπὶ ζωῆς, ὑπὸ τὸνομα Doge· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου νὰ μεταβαίνει ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ τίτλος εἰς ἄλλον, ἀπὸ τοὺς πολίτας ἐκλεγόμενον.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο πολίτευμα διήρκεσε σχεδὸν διακόσια ἔτη· ἀλλὰ καθ' ὅλον αὐτὸ τοῦ χρόνου τὸ διάστημα δὲν ἔλειψαν ἀκαταστασίαι καὶ ταραχαί. Ἐκαστον κόμμα ἐπρίτεινεν ὡς Δοῦκα (Doge) τὸν ἴδιον αὐτοῦ φίλον, καὶ πολλοὶ Δοῦκες βιαίως ἐθανάτωνον τὸν πολλὰκις δὲ καὶ διωρίζοντο συγχρόνως διάφοροι Δοῦκες. Ἐπὶ τέλους, τὸ 1528, ἐπέτυχεν ὁ Ἀνδρέας Δωρίας νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ πολίτευμα, περιορίσας εἰς δύο ἔτη τὸν χρόνον τῆς διοικήσεως ἐκάστου Δοῦκος, μετὰ συμβουλίου νὰ τὸν βοηθῇ καὶ χαλιόνῃ. Ἡ κυβερνήσις ἦτον ἀριστοκρατικὴ, τουτέστι τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν εὐπατριδῶν ἦσαν εἰς βιβλίον καταγεγραμμένα, καὶ ἐξ αὐτῶν καὶ αὐτῶν μόνον ἤμπορει νὰ ἐκλέγεται ὁ Δοῦξ, καὶ οἱ λοιποὶ τῆς κυβερνήσεως ὑπάλληλοι.

Τὸ σύστημα τοῦτο διήρκεσεν ὑπὲρ τὰς δύο ἡμισυ ἑκατονταετηρίδας μέχρι τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου, ὅστις μετὰ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης ἐτάραξε καὶ τὴν Γένοβαν. Οἱ Γάλλοι πρῶτον μὲν ἐβόηθησαν τοὺς δημότας νὰ ὑπερισχύσωσι κατὰ τῶν ἀριστοκρατῶν, ἔπειτα δ' ἔλαβον εἰς χεῖρας αὐτῶν τὴν κυβερνήσιν. Μετὰ

πολλὰς μεταβολὰς ἡ Γένοβα συνεσωματώθη μετὰ τὴν Γαλλίαν τὸ 1805, καὶ οὕτω πως ἐξηκολούθει ἕως τὰ τέλη τοῦ πολέμου· εἰς δὲ τὴν ἐν Βιέννη Συνέλευσιν, μεταξὺ τῶν πολλῶν κανονισμῶν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Εὐρώπης, ἐφηρτίσθη νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸ βασιλεῖον τῆς Σαρδινίας ἡ Γένοβα, καὶ νὰ συγκροτῇ μέρος αὐτοῦ. Οὕτω δ' ἐγένετο, καὶ οὕτω μέχρι τῆς σήμερον ἐξακολουθεῖ.

Εἰς τὸ διάστημα τῶν προειρημένων πολιτικῶν μεταβολῶν πολλάκις ἡ Γένοβα ἐπολέμησε μετὰ ξένα ἔθνη· ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦ σκοποῦ μας νὰ ἐξιστορήσωμεν τοὺς πολέμους τούτους· ἀνήκει μᾶλλον εἰς ἡμᾶς νὰ εἰπωμεν ὅτι αἱ ἐμπορικαὶ αὐτῆς πράξεις ἐφθασαν εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν περὶ τὴν δεκάτην πέμπτην ἑκατονταετηρίδα, πρὸς δὲ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος κατήτησαν εἰς δεινὴν θέσιν, πλὴν ἔκτοτε πάλιν ἀνεζωογονήθησαν. Ἡ Γένοβα ἡ ἐμπορικὴ πόλις ἔπρεπε νὰ γένη, ἢ οὐδὲν ἀξιοσημείωτον, καθότι οὔτε καρποφόρος εἶναι ἡ γῆ αὐτῆς, οὔτε πολύτιμα μέταλλα περιέχει. Ταῦτα πάντα νοήσαντες οἱ φρόνιμοι Γενοῦνσιοι, διεύθυναν εἰς τὸ ἐμπόριον τὸ κυριώτερον τῆς προσοχῆς των.

Ἡ Γένοβα τιμᾶται μετὰ γενικὸν διοικητὴν, φρουρὰν, καὶ γερουσίαν ἢ ἀνώτατον δικαστήριον. Οἱ κώδικες τῶν νόμων, καὶ πολιτικοὶ καὶ ἐμπορικοὶ, οἱ παρὰ τῶν Γάλλων εἰσαχθέντες, διστηρήθησαν. Οἱ Γενοῦνσιοι χειροτεχνοῦσι μεταξωτὰ, μάλλινα, καὶ βμβακερὰ ὑφάσματα, ὡς καὶ χαρτίον· ἐξάγουσι δὲ, πρὸς τοὺς τοῖς, ὀρῆσιον, κάνναβιν, καὶ ἔλαιον· ὅλα τὰ ζαγόμενα συμποσοῦνται κατ' ἔτος εἰς δέκα περίπου ἑκατομμύρια διστήλων· τὰ δὲ εἰσαγόμενα εἰς δεκαέντε, φερόμενα ἐξ ὅλων τῶν τῆς Μεσογείου ἀνατολικῶν μερῶν.

Οἱ Γενοῦνσιοι εἶναι ἀριστοὶ ναῦται, κατὰξεδεύουσι οὐχὶ μόνον εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὴν Εὐξεινον Πόντον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ εἰς τὸν Εἰρηρικὸν Ὠκεανόν. Γενικῶς εἶναι οἰκιστῆρες, φειδωλοὶ, καὶ φιλόπονοι. Ὁ πληθυσμὸς ὅλου τοῦ Δουκάτου εἶναι περὶ τὰς 208,000, ἐξ ὧν 94,000 κατοικοῦν ἐντὸς εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ 22,000 εἰς τὰ προάστεια. Ἡ πόλις φαίνεται ἡ κυβερνᾶται πρᾶτῶτα ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ κυριάρχου τοῦ βασιλεῖος τῆς Σαρδινίας.

ΤΡΙΧΕΣ ΚΑΙ ΟΝΥΧΕΣ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ.— Συμβαίνει κάποτε νὰ αὐξάνωσιν αἱ τρίχες καὶ οἱ ὄνυχες τῶν νεκρῶν, καὶ μετὰ τὴν τοῦ σώματος δέμισιν. Τὸ Ἡμερολόγιον τῶν Σορῶν ἀναφέρει γυναῖκα, τῆς ὁποίας αἱ τρίχες εὐρέθησαν τεσσαράκοντα τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ταφὴν τοῦ σώματος τόσον αὐξημένα ὥστε καὶ νὰ ἐξέλθωσιν ἀπὸ τὰς χαραμάδας τῆς νεκρῆκης. Αἱ τρίχες αὐταὶ ἐθρυβάλισαν ἐγγιχθεῖσαι. Εἰς τὸ διάστημα τοῦ μεσαιῶνος, τοιαῦτα φαινόμενα κινῶν τοὺς νεκροὺς νὰ λογίζωνται μάγοι. Ἐξωρῶντο δὲ τὰ σώματά των, καὶ ἀφοῦ ἐκαίοντο, διεσκορπίοντο εἰς τοὺς ἀνέμους ἢ στάκτη.

ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΑΥΤΗΣ ΘΥΓΑΤΕΡΑ.

ΦΙΛΑΤΗ ΜΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ,

Ὅλη μου σχεδὸν ἡ ζωὴ ὑπῆρξεν ἀδιάκοπος σειρὰ δυστυχῶν· ὁ θάνατος ἔφερε τὸ τέλος αὐτῶν· μ' εὐχαρίστησιν (ἂν ἐσυγχωρεῖτο ἀπὸ τὸν Δοτῆρα τῆς ζωῆς) ἤθελον ὑποφέρειν τὴν σειρὰν τῶν δυστυχημάτων, ἕως νὰ φθάσης σὺ εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν τὸ λογικόν σου ἤθελε λάβειν τὸν τόπον τῆς μητρός σου, τῆς πρώτης, τῆς μοναδικῆς εἰς τὸν κόσμον φίλης σου. Ἄλλ' ἡ βουλή τοῦ Ὑψίστου ἦτο νὰ μεταβῶ εἰς τελειότερον κόσμον, καὶ νὰ σὲ ἀφήσω εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἡ προστασία μου σὲ ἦτον ἀναγκαία, διὰ νὰ σὲ ὀδηγήσῃ νὰ διέλθῃς λογικῶς τὸ λαβυρινθώδες τοῦ ἐπιπόνου τούτου βίου στάδιον, καὶ νὰ προπαρασκευασθῇς εἰς τὴν αἰδιότητα.

Μὴ γογγύσῃς ἐναντίον τοῦ Δημιουργοῦ, διότι σοῦ ἀφῆρξεν αὐτὴν τὴν προστασίαν, μὴ τὸ νομίσης ἐγκατάλειψιν· ποτὲ ἡ Θεοῖα Πρόνοια δὲν θέλει σ' ἐγκαταλείψει· ἡ δυστυχία αὐτὴ θέλει γένειν εὐτυχία σου· ἡ ἔλλειψις τῆς μητρός σου θέλει σὲ ὀδηγήσειν, ἐὰν μόνον σὺ θελήσῃς νὰ ὠφελῇς ἀπ' αὐτὴν.

Πρῶτον χρέος σου, ἀγαπητόν μου τέκνον, εἶναι νὰ μάθῃς νὰ ὑποφέρῃς, καὶ νὰ ἐπιμελήσῃς εἰς τὰ ἀνάλογα τῆς ἡλικίας σου ἔργα, καὶ πρῶτον καὶ κύριον ἔργον σου εἶναι ἡ τελειοποίησις τῶν ψυχικῶν σου δυνάμεων.

Εἰς δύο τινὰ ἐμπερικλείονται τὰ δικαιώματα καὶ τὰ χρέη σου· εἰς τὴν συντήρησιν τῆς σωματικῆς σου ὑπάρξεως, εἰς τὴν τελειοποίησιν τῶν ψυχικῶν σου δυνάμεων. Συντηρεῖς τὴν σωματικὴν σου ὑπαρξιν, ἐὰν τρώγῃς ὅταν ἦν ἀνάγκη, ὅσον εἶναι ἀνάγκη, καὶ ὅσον εἶναι χρήσιμον εἰς τὴν ὑγίαν σου· ἐὰν γυμνάζῃσαι εἰς κόπους ἀλόγους τῆς ἡλικίας σου· ἐὰν ἐνδύσαι εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἦσαι ἰκανὴ εἰς ὑπηρεσίας ἀπαιτουμένας ἀπὸ τὸν μέλλοντα βίον σου, ἀπὸ τὰ χρέη σου. Τελειοποιεῖς τὰς ψυχικάς σου δυνάμεις, ἐὰν παιδευσθῇς, ἀλλὰ παιδεῖαι σύμφωνα μετὰ τὴν λογικότητα τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν ἐγεννήθης, φίλον τέκνον, μετὰ μορφὴν ἀηδῆ, οὔτε χωρὶς πνεῦμα, ὅτε πτωχοτάτη. Ὁ Θεὸς σ' ἐχάρισε προτερήματα τι· ἀλλὰ πόσον εἶσαι ὑπεύθυνος, ἂν τὰ καταχρασθῇς. Κατὰχρησις τῆς μορφῆς σου εἶναι ὁ ὑπὲρ τὸ θεὸν καλωπισμὸς, καὶ ἡ διὰ τὸν καλλωπισμὸν παράλογος προσπάθεια· ἀληθῆς ὠραιότης εἶναι ἡ τῆς ψυχῆς, ἣτις, ὅσον ἡράσκει, τόσον αὐξάνει· αὐτὴν τὴν ὠραιότητα προσπάθησον ν' αὐξήσῃς· βλέπουσα εἰς τὸν καθρέπτην τοῦ προύπου σου, μὴν ἀδιαφορῆς διὰ τὸν καθρέπτην τῆς ψυχῆς σου, ὅστις εἶναι ἡ καθ' ἑσπέραν μελέτη τῶν ἡμερινῶν σου πράξεων. Ὁραῖσον ὅσον δύνασαι τὴν ψυχὴν σοῦ τῆς ὁποίας ἡ καλλονὴ εἶναι καὶ ἀληθῆς καὶ αἰδιός.

Κατὰχρησις τοῦ πνεύματός σου εἶναι ἐὰν, ἀντὶ νὰ διευδύνῃς τὰς ἐρευνασὰς τὴν περιέργειάν σου εἰς ὠφελίμους γνώσεις, ἐνασχῆσαι εἰς ματαιὰς παρατηρήσεις·

ἢ, τὸ ὁποῖον ὅσον εἶναι αἰσχιστον, τόσον εἶναι καὶ ἀδικώτατον, ἐνασχολῆσαι εἰς τὴν αἰσχρὰν περιέργειαν νὰ μανθάνῃς τὰς ἀδυναμίας τῶν ἄλλων, εἰς τὰς ὁποίας κάνεις δὲν σε κατέστησεν ἑταστὴν καὶ κριτὴν.

Κατὰχρησις, τελευταῖον, τῆς καταστάσεώς σου εἶναι, ἐὰν δὲν ἦσαι αὐτάρκης καὶ ἀπλῆ εἰς τὰ περὶ τὸ σῶμα, καὶ ἐὰν ἐξοδεύῃς χρήματα διὰ ν' αὐξήσῃς τὴν καλλονὴν τῆς μορφῆς σου, ἣτις θέλει σὲ ἀφήσειν μ' ὅλας τὰς προσπάθειάς σου, ἀφοῦ φθάσης εἰς τῆς ζωῆς τὸ φθινόπωρον.

Σπουδάζουσα νὰ αὐξήσῃς τὰς γνώσεις σου, μὴ λησμονήσῃς ὅτι εἶναι χρέος σου νὰ κάμνης συγχρόνως καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γνώσεών σου εἰς τὰς πράξεις σου ἀναλόγως τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας σου. Ἡ γνώσις τῶν σχέσεών σου θέλει σὲ πληροφορήσειν ὅτι διὰ τῆς προσευχῆς, διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, κοινωνεῖς μετὰ τὸ Ὑπέρτατον Ὄν. Διὰ τῆς προσευχῆς ζητεῖς τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν εἰς τὸ νὰ ὑποφέρῃς γενναίως ὅλα ὅσα ἀπαιτοῦν τὰ χρέη σου καὶ ὁ προσδιορισμὸς σου. Διὰ τῆς ἐξομολογήσεως μελετᾷς τὰς πράξεις σου, καὶ τὰς μὲν καλὰς κάμνεις καλητέρας, τὰς δὲ μὴ τοιαύτας ἀποφεύγεις ὡς ἐναντίας τοῦ ἀθανάτου σου Εἰ. Ἐξομολογοῦ, λοιπὸν, προσεύχου καθ' ἑκάστην πρὸς τὸ Ὑπέρτατον Ὄν. Ἔσο καθαρά καὶ κατὰ τὰς ἐννοίας, καὶ κατὰ τοὺς λόγους, καὶ κατὰ τὰς πράξεις. Διὰ τῆς καθαρότητος ὅλων τούτων μιμεῖσαι τὸ μόνον πρωτότυπον πάντων τῶν μὴ ψευδομένων τὸ ὄνομα λογικῶν κτισμάτων.

Μικρὰ μου φίλη! μετὰ Θεὸν εὐεργετῆ σου εἶναι οἱ γονεῖς σου· ἡ μήτηρ σου, φίλον τέκνον, ἀπῆλθε· δὲν τὴν βλέπεις, δὲν τὴν ἀκούεις· ἀλλὰ κάμνουσα νὰ μακαρίζεται διὰ τὰς πράξεις σου, ἐκπληροῖς τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ἀπὸ σέ, ἐὰν ἔξῃ. Ὁ γηραιὸς πατήρ σου ἐνδέχεται ν' ἀκολουθήσῃ τὴν μητέρα σου· ἀλλ' ἐνδέχεται καὶ νὰ μακροβιώσῃ· μὴν ἀμελήσῃς τὰ πρὸς αὐτὸν χρέη σου, ἀγάπα τὸν φίλον τῆς νηπιότητός σου, τὸν μετὰ Θεὸν προστάτην σου· ὑποτάσσου εἰς αὐτὸν ἐν ὅσῳ εἶναι σύμφωνα μετὰ τὸν πρῶτον, μετὰ τὸν οὐράνιον Πατέρα σου· ἀλλ' ὑπόφερε γενναίως ὅλας τὰς παρεκτροπὰς του, αἰτινες δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μικρᾶς πρὸς σὲ συμπαθείας του, ἀλλὰ τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἡλικίας του. Ἐὰν τὸ χρέος σου σὲ προσκαλῇ νὰ ἐκτελέσῃς τι, καὶ τὸν εὐρίσκῃς ἐναντίον, προσπάθησον νὰ τὸν καταπείσῃς μετὰ τὰς παρακλήσεις σου· ἀλλ' ἐὰν δὲν συγκατανεύῃ, ἐξακολούθει καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ χρέη σου, καὶ νὰ ὑποφέρῃς τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πατρός σου· μὴ λησμονήσῃς, εἰς τὰς σχέσεις τὰς ὁποίας θέλεις λάβειν ὅταν ἡ ἡλικία σου ἀκμάσῃ, ὅτι εἶσαι θυγάτηρ, ὅτι ἡ γηραὶὰ αὐτὴ κεφαλὴ ὑπέφερε πολλὰ διὰ νὰ σὲ ἀναθρέψῃ. Ἐὰν ἐκπληροῖς τὰ πρὸς αὐτὸν χρέη σου, θέλεις εἶσθαι σεβασμία πρὸς ὅλας σου τὰς σχέσεις· ἐὰν δὲ τ' ἀμελήσῃς, κάνενας δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ τι ἀπὸ σέ, — καὶ δικαίως.

Ἐφθασες ἤδη εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι ρίπτουσιν εἰς σὲ παρατηρήσεις βλέμματα, καθ' ἣν αἱ

σχέσεις σου εκτείνονται, και ἰδοὺ κάμνεις τὸ πρῶτον εἰς τὸν κόσμον βῆμα. Ἐὰν θέλῃς νὰ χαίρῃς τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἄλλων, κράτει τὴν γλῶσσάν σου, φύλαττε τὰς ὑποσχέσεις σου, ἀλλὰ μὴν ὑπόσχεσαι νὰ πράξῃς παρὰ τὸ συμφωνον μὲ τὰ χρέη σου. Κράτει τὴν γλῶσσάν σου· ἕνας μόνος γελοῖος λόγος ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ μεγάλα ἀποτελέσματα· ἐμπορεῖ νὰ διασχίσῃ τοὺς ἱερωτέρους δεσμούς. Μὴ προδίδῃς τὸ ἐμπιστευθὲν σοι μυστήριον· εἶναι ἱερά παρακαταθήκη καρδίας τεθλιμμένης, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ παρηγορήσῃς και νὰ συνδράμῃς, ἂν σὲ ᾖναι δυνατόν. Μικρὸν μέρος τοῦ σώματός μας εἶναι ἡ γλῶσσα· ἀλλὰ θλιβερά δοκιμὴ μᾶς πληροφορορεῖ ὅτι, ἐὰν δὲν τὴν περιορίσωμεν, γίνεται τὸ ἡφαίστιον τῆς κοινωνίας ὄρος, και πολλάκις αἱ ἐκρήξεις τῆς γίνονται φθοροποιώτεροι τῶν ἡφαιστίων. Ποῖαι τύφεις συνειδότος, ἐὰν φθάσῃς εἰς τόσῃν κακοήθειαν, ὥστε νὰ προσενήσῃς τὴν ἀνήσυχίαν ὁποιοῦδήποτε ἀνθρώπου! Ἐὰν ἡ φύσις σ' ἐχάρισεν εὐγλωττίαν, ἐὰν εὐαρεστήσῃς νὰ ὀμιλῇς, ἔχεις στάδιον τῶν λόγων σου· παρηγορεῖ τοὺς δυστυχεῖς, συμβούλευε τὰς νεωτέρας, ἐπαίνει τὰ ἐπαίνου ἄξια· ἀποτέλεσμα μεγίστης διαφορᾶς εἶναι ἡ ἀθυροστομία.

Διάφορα εἶναι τὰ ἐλαττώματα, τὰ ὁποῖα πρέπει και νὰ πολεμήσῃς και νὰ νικήσῃς· ἡ δυσκολία εἶναι μικρά, ἐὰν ἀρχίσῃς ἀπὸ τὴν τρυφεράν ἡλικίαν σου, ἐὰν προσέχῃς εἰς σεαυτὴν· ἀλλὰ και μεγάλη ἐὰν ᾖτον, ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ. Ἐῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν και καλῶν οὐδὲν ἀνευ πόνου και ἐπιμελείας θεοὶ διδάσιν ἀνθρώποις. Ἡ μετὰ τὴν νίκην ἐσωτερικὴ εὐχαρίστησις, ὁ ἐπαινος τῆς συνειδήσεώς σου, ἡ συναίσθησις τῆς αἰδίου εὐδαιμονίας σου, και ἡ τιμὴ τῶν φρονίμων, ἀνταμείβουσιν ὅλους τοὺς κόπους, ὅλας τὰς δυσκολίας. Τὰ καλά, μικρά μου φίλη, εἰς τὴν ἀρχὴν ἔχουν κόπον· ὅταν γέωωσιν ξέις, τόσον προσοικειοῦνται μὲ τὸν ἀνθρώπον, ὥστε ὁ ἐνεργῶν λογικῶς ἀπορεῖ πῶς εὐρίσκονται ἀνθρώποι, οἵτινες ἔχουν ὁδηγὸν τὴν ἀλογίαν.

Ἡ καρδία σου ἔχει πολλὰς κρύπτρας· ἀκριβῆς παρατήρησις πρέπει νὰ γίνεται εἰς ὅλας σου τὰς πράξεις· ὅλα τὰ ἐλαττώματα ἐμπορεῖ ὁ ἀνθρώπος νὰ ὀνομάσῃ προτερήματα. Ὁ φιλάργυρος λέγει ὅτι εἶναι οἰκονόμος· ὁ ὑπερήφανος, φιλότιμος· ὁ ἄσωτος, ἐλευθέριος· ὁ πολυπράγμων, περίεργος· ὁ ἄσεμνος, ἐλεύθερος εἰς τὴν συναναστροφὴν, κτλ. Ζήτησον εἰς ὅλα τὴν μετριοτήτα· ὁδήγησον τὰ πάθη σου διὰ τοῦ λογικοῦ σου, φιλοτιμοῦ νὰ ζῆς συμφώνως μὲ τὰ χρέη σου, νὰ ᾖσαι ἄγγελος εὐεργετικὸς εἰς ὅλας σου τὰς σχέσεις, και μὴν ὑπερηφανευθῆς διὰ κἀνέν σου προτέρημα. Εὐχαρίστησε τὸ Θεῖον, διότι σ' ἔδωκε δεξιὰς περιστάσεις, και μὴ λησμονῆς ὅτι ἔχεις χρέος νὰ μεταδώσῃς εἰς τὰς ὁμοίας σου ὁ,τιδήποτε καλὸν ἔτυχε νὰ μάθῃς. Ἐῶν δῶρον τέλειον ἀνωθεν ἐστὶ· τί ἠδύνασον νὰ δώσῃς εἰς σεαυτὴν; Ἐξόδευε ὅταν πρέπη και ὅσον πρέπει ἀναλόγως τῶν εἰσοδημάτων σου. Εὐσπλαγγίζου τοὺς δυστυχεῖς, ποτὲ μὴ καταφρονῆσῃς τινὰ ἐξ αὐτῶν. Τίς οἶδεν ἂν

ποτὲ δυστυχῆσῃς; ἡ μήτηρ σου ἐγεννήθη μετὰ τῆς ἀφθονίας και τοῦ πλούτου, ἔφθασεν ὁμως εἰς σημαντικὰς δυστυχίας.

Πολυπραγμῶνει τὸν ἑαυτὸν σου, τὸν οὐρανὸν, τὴν γῆν, τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἄφες τὸν ζῶντα ἀνθρώπον· μὴ ζητήσῃς νὰ διαβῆς τὰ τεῖχη τῶν οἰκιῶν, —εἶναι τὰ ἄσυλα τῶν ἐντὸς οἰκούντων. Ἐὰν ἐμπορῆς νὰ φέρῃς ὠφέλειαν, θέλεις προσκληθῆν, και τότε κάμε ὅ,τι σὲ λέγει ὁ λόγος και τὸ χρῖος σου. Ἐὰν ὄχι, διατί νὰ βιάσῃς τοὺς ἄλλους; διατί νὰ γένῃς ἱερόσυλος; Ἀγανάκτει, ἀλλὰ κατὰ τῶν ἀμαρτημάτων, οὐχὶ κατὰ τῶν ἀμαρτανόντων· τοῦτο νομίζουσιν αὐτοὶ συμφέρον· διόρθωσον τὰ ἐλαττώματά των, ἐὰν δύνασαι· ἐὰν ὄχι, ἀπομακρύνθητι ἀπ' αὐτούς. Ἐκακαὶ συναναστροφὰ φθείρουσιν ἡθῆ χρηστά.

Ἐπλάσθῃς ἐνεργός· ἔσο φιλόπονος, ἐργάζου, φιλάτη θυγάτηρ· ἡ ἀργία εἶν' ἐχθρὸς ἐπικινδυνώτατος· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ᾖσαι φιλόπονος, πρέπει νὰ ᾖσαι φιλεῦπονος, δηλ. ν' ἀγαπᾶς νὰ ἐργάζεσαι ἔργα ἐπωφελῆ εἰς σεαυτὴν, εἰς τὰς σχέσεις σου· ἔργα, ὅσα καλλιεργοῦν καρδίαν και νοῦν, και ὅσα ρυθμίζουσιν τὰς πράξεις. Ἀναλόγως τῆς ὠφελείας των πρέπει νὰ καταγίνεσαι εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν· σπουδαιότερα εἶναι ὅσα σὲ συνοδεοῦν εἰς τὴν αἰδιότητα.

Μὴ χάσῃς ποτὲ τὴν στιγμήν· μία μόνη στιγμή ἔχει τὴν ἀξίαν ὅλης μας τῆς ζωῆς· ὁ φρόνιμος ὠφελεῖται ἀπ' αὐτὴν· μὴ χάνῃς τὴν ἀκμὴν τῶν καιρῶν· ἐὰν ἐπιτύχῃς νὰ μάθῃς τί και τὸ ἀφήσῃς, θέλεις μετανοήσῃς πολλάκις, ἀλλ' ἀνωφελῶς.

Τίμα τὴν λευκότριχα ἡλικίαν εἰς ὁποιοῦδήποτε ἀτομον, εἰς ὁποιοῦδήποτε βαθμὸν. Ἀγενοὺς χαρκτηῖρος, θηριώδους ψυχῆς ἀνθρώπος δὲν σέβεται ἄς γηραιὰς κεφαλὰς. Ἀπόφευγε τὴν κατηγορίαν, και προσπάθει ὅσον τὸ δυνατόν νὰ μικρύνῃς τῶν ἄλλων ἢ ἐλαττώματα. Τίς οἶδεν ἂν ᾖναι ἀληθινὰ; ποῖος γνωρίζει τὰς ἀληθεῖς αὐτῶν αἰτίας; Εἰς τοιαύτας περστάσεις λέγε πάντοτε τὸ, Δὲν ἐξεύρω, και λέγεις τὴν ἀήθειαν, διότι τῶνόντι δὲν ἐξεύρεις τὴν αἰτίαν.

Εἰς τὸν κόσμον θέλεις ἀπαντήσῃς ἀνθρώπους μὲ φυσικὰς ἐλλείψεις ἢ τοῦ νοῦς ἢ τοῦ σώματος· μὴ λάβῃς τὴν ἀσπλαγχνίαν νὰ ἐμπαίξῃς τινὰ ἐξ ἑμῶν· ποταπῆς ψυχῆς εἶναι ὅστις δὲν αἰσθάνεται τὰς δυστυχίας τῶν ἄλλων· θηριώδους ὅστις ὄχι μόνον ἐν συλλυπεῖται, δὲν συμπονεῖ τοὺς πάσχοντες, ἀλλὰ αἰ τοὺς περιπαίζει· πρόσεξον· οὐδεὶς εὐτυχῆς πρὸ τῆς θανάτου.

Γνώμονα, τελευταῖον, τῶν στοχασμῶν, τῶν λόγων, τῶν πράξεών σου ἔχε τὸ ὅτι σὺ μίεις, ἐτέρω μὴ ποιήσῃς· λάμβανε τὴν θέσιν ὅλων, ἔκαζε τὴν καρδίαν σου τί ἠθέλες ἐπιθυμήσῃς, ἂν ἰτὰ τύχην ἐπιπτες εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν τῶν περιστάσεων και τότε δὸς ἀδειαν τῆς γλώσσης σου νὰ ὀμιλήσῃς.

Ἀπόφευγε τὴν ἐπίδειξιν· ἐὰν ᾖσαι ἀξία τῆς τιμῆς τῶν φρονίμων, ἡ τιμὴ θέλει τρεῖν κατόπιν σου, και ἐὰν τὴν ἀποφύγῃς, θέλει σὲ ἀλουθεῖν.

Ἐσο ἀνδρεία· ἀλλ' ὄχι διὰ νὰ νικᾶς τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ διὰ νὰ μάχεσαι ἐναντίον τῶν ἰδίων σου ἀδυναμιῶν, ἔως νὰ τὰς καθυποτάξῃς. Ἐσο ἀνδρεία διὰ νὰ ὑποφέρῃς ὅλας τὰς ἐναντίας προσβολὰς. Σημείωσον πῶς ὅ,τι και ἂν πράξῃς θέλεις κατηγορηθῆν, θέλεις φθονηθῆν. Εὐτυχία σου, ἐὰν κατηγορῆσαι ἀπὸ ἀνθρωπομόρφους. Εὐδαιμονία σου, ἐὰν τὰ προσωπικά σου προτερήματα, ἡ ἀξιοτις σου, ἡ ἀρετὴ σου, διεγείρωσι τὸν φθόνον κατὰ σοῦ. Μὴ καταδεχθῆς ν' ἀπαντήσῃς ποτὲ τὰ τοιαῦτα· μὴ ζητήσῃς νὰ βλάψῃς τοὺς κατηγοροὺς και τοὺς φθονοῦντάς σε· μὴ ἐξομοιοῦσθαι. Ἄριστος τρόπος τοῦ ἀμύνεσθαι, τὸ μὴ ἐξομοιοῦσθαι. Ἀρκετὴ βλάβη εἶναι διὰ τοὺς τοιοῦτους ἡ ἡθικὴ δυστυχία των· ἂν συμπέσῃ μάλιστα περίστασις, μὴ ἀμελήσῃς τὸ χρέος σου, βοήθησέ τους· ἴδιον μεγάλῃς ψυχῆς εἶναι ἡ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εὐεργεσία. Μὴ λησμονῆς τὸν μέγαν τῆς Σπάρτης νομοθέτην, ὅστις εὐεργέτησε τὸν ὅστις τὸν ἐξετύφλωσεν.

Οἱ τρόποι τῆς κοινωνικῆς συναναστροφῆς σου πρέπει νὰ ᾖναι σεμνοὶ, ἀπλοὶ, ἱλαροὶ, περιποιητικοὶ, χαρίεντες· ἀλλὰ ποτὲ δὲν θέλουν λάβειν τὴν ἀπαιτουμένην χάριν, ἂν ἡ ψυχὴ σου δὲν ᾖναι τοιαύτη. Αἱ πράξεις μας εἶναι ἀντανάκλασις τοῦ ἐσωτερικοῦ μας καθρέπτου. Κάμνε πάντοτε διάκρισιν ἀτόμων. Συναναστρεφομένη μὲ ἀνδρας, πρέπει νὰ ᾖσαι σοβαρὰ κατὰ τι· πρόσεξον μὴ σοῦ διαφύγῃ λόγος ἀπλοῦς μὲν διὰ σὲ, ἀλλ' ἱκανὸς νὰ σοῦ ἀφαιρέσῃ τὸ σέβας παρευρεθέντος εἰς τὴν συναναστροφὴν κακούργου, και τόσον μᾶλλον, ὅσον εἶναι ἱκανὸς νὰ κρύψῃ τὴν κακούργίαν τοῦ ὑπὸ εὐαρέστους λόγους, τῶν ὁποίων τὸ βᾶρος δὲν γνωρίζει ἢ εἰς τὸν κόσμον ἀπειρία σου. Ἐδῶ, φιλάτη, πρέπει νὰ παρατηρήσῃς καλῶς· ἐχάθης διὰ πάντα, ἐὰν ἐν μόνον μικρὸν ἄτοπον συγχωρήσῃς εἰς τὴν μετὰ τῶν ἀνδρῶν συναναστροφὴν· ποτὲ τίς ἐξ αὐτῶν ἄς μὴ λάβῃ αἰτίαν νὰ κατευθύνῃ εἰς σὲ λόγους κολακευτικούς· ἂν σὲ ἀγαπᾶ εἰλικρινῶς, σὲ σέβεται, δὲν σ' ἐξευτελίζει, οὐδ' ἐξευτελίζεται μὲ λόγους ἐρωτικούς. Ἄν νομίξῃς εὐτυχίαν τοῦ τὴν μετὰ σοῦ συμβίωσιν, ἂν σὲ τὸ προτείνῃ, μὴν ἐκταθῆς εἰς τοιαύτην συνδιᾶλεξιν· εἶναι κινδυνῶδες· εἰπέ τον νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν πατέρα σου, εἰς τοὺς ἀδελφούς σου. Ἐὰν ᾖναι ἄξιος σύζυγος, δὸς τὴν συγκατάθεσίν σου· φύλαττε ὁμως τὸν ἴδιον χαρακτῆρα και μετὰ τὸν ἀρραβῶνα μέχρι τῆς καθιερώσεως τοῦ γάμου· προφυλάττου μάλιστα πολὺ περισσότερον τώρα, ὅτε ἔλαβε διὰ τοῦ ἀρραβῶνος δικαιώματα τινὰ εἰς σὲ. Μετὰ ταῦτα ἔσο γυνὴ του, φίλη του· προσπάθεισον ὅλας δυνάμεσι νὰ τὸν καταστήσῃς εὐτυχῆ· ποτὲ μὴ δώσῃς αἰτίαν νὰ καταρασθῇ τὴν ὄραν, καθ' ἣν σ' ἐγνωρίσεν.

Αἱ, θυγάτηρ μου, ἐπροχώρησες ἤδη εἰς τὴν ἡλικίαν, και ἂν ἡ καρδία σου ᾖναι κοινωνικὴ, θέλει ἔχειν κενὸν, τὸ ὁποῖον μόνον ὁμοία σου νεᾶνις ἐμπορεῖ νὰ πληρώσῃ· ἀλλὰ πόσον εἶναι δύσκολον νὰ εὐρεθῇ τὸ πολυτιμώτατον τοῦτο ἀγαθόν, ἡ ἀληθῆς φίλη! Κατὰ τὴν ἀπλήν, ἀθῶαν καρδίαν σου, θέλεις νομίσειν ὅτι εὐρες τὴν φίλην εἰς

εὐάρεστον μορφήν, εἰς γλυκεῖς λόγους. Ἄλλ' αὐτὰ, ἀγαπητὸν τέκνον, δὲν εἶναι τὰ συστατικά τῆς φιλίας. Νοῦς και καρδία προάγουσι και διατηροῦσι τὴν φιλίαν· νοῦς, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὰ χρέη τῆς κοινωνίας· καρδία ἀγαθῆ, διὰ νὰ δέχεται τοὺς τύπους φιλικῶν αἰσθημάτων. Ὅταν ἀποφασίσῃς νὰ ἐκλέξῃς φίλην, ρίψον τὰ βλέμματά σου εἰς τὰς περὶ σὲ νεᾶνιδας, και δὸς τὸ ἱερόν τοῦτο ὄνομα εἰς ἐκείνην, ἥτις σέβεται τὸ Θεῖον, τιμᾶ τοὺς γονεῖς, ἀγαπᾶ τοὺς ἀδελφούς. Ἀναξία, ὄχι τῆς φιλίας, ἀλλὰ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀνόματος, εἶναι ἐκείνη, ἥτις δὲν ἐκπληροῖ τὰ χρέη τῆς πρὸς αὐτὰς τὰς τρεῖς σχέσεις. Τί δύναται τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ ἀγνωμονοῦσαν εἰς τὸν πρῶτον εὐεργέτην Θεόν, εἰς τοὺς μετὰ Θεὸν εὐεργέτας γεννήτοράς της; Πῶς θέλει ἀγαπήσειν σὲ εἰλικρινῶς, ἐὰν δὲν ἀγαπᾶ τοὺς ἐκ φύσεως φίλους της, τοὺς ἀδελφούς της; Μὴν ἀκούσῃς τὰς προφάσεις της· εἶναι ἀλώπηξ· ὅλοι ἐμποροῦν νὰ ᾖναι ἐναντίοι της, ἀλλ' αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκτελῇ τὰ χρέη της, ἂν ἔχη καρδίαν ἀξίαν νὰ δεχθῇ τύπους τοιοῦτου εὐγενοῦς αἰσθημάτων. Λάβε σχέσεις μὲ τὰς τιμιωτέρας ἐκ τῶν γνωστῶν, μὴ δώσῃς ὁμως τὴν καρδίαν σου, ἐὰν δὲν ἐπιτύχῃς ἄτομον μὲ καρδίαν και μὲ νοῦν. Ἡ ἐπιτυχία του εἶναι δῶρον τοῦ οὐρανοῦ· προσπάθει τότε ὅλαις δυνάμεσι τὴν διατήρησιν τῆς φιλίας· σημείωσον ὅτι τὸ ἄτομον τοῦτο θέλει ἔχειν και ἀδυναμίας· ἐνθυμοῦ τὴν συμβουλήν τοῦ μεγάλου Πυθαγόρου,

Μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἀμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς· ἔχεις και σὺ ἀδυναμίας· ἐκπληροῦτε χρέος τῆς δικαιοσύνης, ὑποφέρουσαι και διορθῶνους ἀμοιβαίως τὰς ἀδυναμίας σας.

Ἰδοὺ, φίλον τέκνον, ἔφθασεν ἡ σημαντικώτερα τῆς ζωῆς σου ἐποχὴ. Ἡ ἡλικία σου, ὄριμος ἤδη, ἀπαιτεῖ ἐκλογὴν συζύγου· δηλ. φίλου ἀχωρίστου, φίλου ὅστις μέλλει νὰ ὀνομασθῇ πατὴρ τῶν τέκνων σου. Ὡ! πόσον εἶναι και ἱερά και φοβερά ἡ στιγμή αὕτη. Ὑπόληψιν, εὐτυχίαν, ἡσυχίαν, ὅλα, ὅλα ἔχεις κοινὰ μ' αὐτόν· ποῖα χρέη! ποῖα δικαιώματα! πόση προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν! ἀλλὰ ποῖα ἀγνοία σὲ τριγυρίζει! πόσον σ' ἀπατᾶ ἡ ἴδια σου καρδία! Ἐδῶ, φίλον θυγάτηρον, σ' ἐχρειάζετο ἡ μήτηρ, ἡ ἀληθῆς, ἡ ἔχουσα πείραν τοῦ κόσμου φίλη σου· ἀλλ' αὐτὴ δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν, στρέψον τὰ ὄμματά σου εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ζήτησον ἀπὸ τὸν πατέρα και προστάτην τῶν ὀφρανωῶν τύχην ἀγαθὴν, κ' ἔσο βεβαία ὅτι δὲν θέλει σ' ἐγκαταλείψειν· φθάνει μόνον νὰ λάβῃς ὁδηγὸν τὸν λόγον. Ὅσα ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀληθοῦς φίλου, τὰ αὐτὰ ζητοῦνται και εἰς τὴν τοῦ χρηστοῦ συζύγου. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπιτύχῃς, ἐκλεξον χαρακτῆρα τίμιον, ψυχὴν ἐνάρετον.

Ὁ μέγας Περικλῆς ἐκλέγων γαμβρὸν, ἐπροτίμησε τὸν ἐνάρετον πεπαιδευμένον ἀπὸ τὸν ἀμαθῆ πλούσιον· ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν, Ὁέλω, εἶπε, γαμβρὸν νὰ ἔχη ἀνάγκην χρημάτων, και ὄχι χρήματα νὰ ἔχουσιν ἀνάγκην γαμβροῦ. Σύζυγος πλούσιος και ἀμαθῆς εἶναι

κομπαστής, αὐθάδης, ὑβριστής· ὅ,τι κάμνη, τὸ κάμνει μὲ σκοπὸν νὰ λάβῃ τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ· “Ὅλα ἔκαμα διὰ σέ, ἔσο δούλη μου· διὰ τῶν ἀδαμάντων, διὰ τῶν στολισμῶν, δι’ ὧσων ἐκ τῆς περιουσίας μου κατηνάλωσα, ἠγόρασα τὸν νοῦν σου, ἐδέσμευσα τὴν γλῶσσάν σου· δὲν εἶσαι θυγάτηρ, δὲν εἶσαι ἀδελφή, δὲν εἶσαι ἀνθρωπος· δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα συζύγου, φίλης, συντρόφου· εἶσαι ἀνδράποδόν μου, καὶ τόσον μᾶλλον, ὅσον δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ μ’ ἀποφύγῃς. Ὁ λόγος μου . . . τί λέγω; ἔν μόνον βλέμμα μου εἶναι νόμος σου· γνώρισον ὅτι, ἐάν μόνον ἐπέλθῃ εἰς τὸν νοῦν μου, ἐμπορῶ νὰ σέ κάμω ὑπέρτερον τῆς ὑπηρετίας μου, καὶ χρεωστῆς ὅχι μόνον νὰ τὸ ὑποφέρῃς, ἀλλὰ καὶ νὰ εὐαρεστησῇσαι, καὶ νὰ τὴν τιμᾷς, καὶ νὰ τὴν περιποιῇσαι.”

— ‘Ἀλλὰ διατί;’— ‘ὦ! διατί; . . . διότι . . . αἱ, οὕτω θέλω . . . μήπως πρέπει νὰ σ’ ἐρωτήσω; . . . χρειάζομαι ἴσως τὴν ἀδειάν σου εἰς ὅ,τι θέλω νὰ κάμω;’

‘Ἀλλοίμονον, θυγάτηρ μου, ποία τύχη σέ περιμένει, ἂν ζητήσῃς τὸν μέλλοντα σύζυγόν σου εἰς πλούτη, εἰς βαθμούς, εἰς γένος, εἰς ὠραιότητα, εἰς κομψότητα, κτλ. μετ’ ὀλίγον θέλεις μετανοήσῃν, ἀλλ’ ἀνωφελῶς.

‘Ἐκλέγουσα σύζυγον πιστὸν, ἱκανὸν νὰ σέ καταστήσῃ εὐτυχῆ, μὴ λησμονήσῃς ὅτι πρέπει νὰ ἦσαι ἀξία τῆς τύχης τὴν ὁποίαν ζητεῖς· ἔχεις δικαίωμα, ἀλλ’ ἔχεις καὶ χρέη. Θυγάτηρ μου, σέ συμβουλεύω καὶ εἰς τοῦτο ὅ,τι νομίζω ἱκανὸν νὰ σέ δικαιώσῃ εἰς τὴν συνειδησίην σου. Ὑποθέτω ὅτι ἐπέτυχες εἰς τὸν σύζυγόν σου πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖ γυνὴ φρονίμη νὰ ἐπιτύχῃ· ἀλλὰ, φίλον τέκνον, ὅσον ἡ ἐπιτυχία εἶναι μεγάλη, τόσον τὰ χρέη σου αὐξάνουν.

‘Ὅτε εἶδαποίησαν τὸ μοναδικὸν πρωτότυπον ὄλων τῶν ἀγαθῶν, τὸν αὐτοκράτορα Μάρκον Αὐρήλιον, ὅτι υἱοθετήθη ἀπὸ τὸν Ἀντωνίνον, ἔμεινε περίλυπος, ἐνῶ ὄλοι τὸν ἐτριγύριζον μὲ τῆς χαρᾶς τὰς κραυγὰς. Ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν του Ἀπολλώνιον, τὸν Στωϊκὸν φιλόσοφον, τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ‘Ὑπάγω,’ εἶπε, ‘νὰ βασιλεύσω’ δηλ. μέλλω νὰ ἀναδεχθῶ χρέη, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ θυσιάσω τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν ἡσυχίαν, τὰς ἡδονὰς, τὴν ζωὴν αὐτὴν τοῦ Μάρκου, ἂν θέλω νὰ ἔχω τὸν Μάρκον.’

Ὑπάγεις καὶ σὺ, θυγάτηρ μου, νὰ βασιλεύσῃς· καὶ, ὑπάγεις νὰ βασιλεύσῃς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ συζύγου σου, εἰς τὴν καρδίαν τῶν τέκνων σου, τῶν ὑπηρετῶν, τῶν ὑπηρετιῶν σου· ἀλλὰ τότε μόνον θέλεις βασιλεύσειν, ὅταν ἐκτελέσῃς τὰ πρὸς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν χρέη σου.

Ὁ γάμος, φίλον τέκνον, εἶναι ὁ ἱερώτερος, ὁ ὠραιότερος, ὁ ἀγαπητότερος δεσμός, ἐάν ἀμφότερα τὰ μέρη ἐκπληρῶσιν ἀμοιβαίως τὰ χρέη των. Εἰς μίαν κεφαλὴν, εἰς μίαν καρδίαν συγχωνεύονται τὰ δύο πρόσωπα. Ὁ λόγος διευθύνει ὄλους των τοὺς λόγους, ὄλας των τὰς πράξεις. Ὁ νόμιμος ἔρως των, προχωροῦντος τοῦ χρόνου, μεταβάλλεται εἰς τὴν εἰλικρινεστέρην φιλίαν. Γηράσκουν, κ’ ἐπειδὴ αἱ ἀρεταὶ των αὐξάνουν εἰς τὸ

γῆρας των, αὐξάνει καὶ ἡ ἀμοιβαία κλίσις των. Ὅχι, θυγάτηρ μου, ὅχι· ὁ ἥλιος δὲν δύναται νὰ ἴδῃ ὠραιότερον θέαμα ἀπὸ τὴν ἔνωσιν δύο ἐναρέτων ἀτόμων. Ποτὲ τέκνα δὲν εἶναι εὐτυχέστερα ἀπὸ τὰ ἔχοντα τοιοῦτους γεννήτορας. Ὅσον ὅμως καὶ ἂν ἐπιτυχηθῇ ὁ σύζυγος, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἔχῃ καὶ ἀδυναμίας· ἀλλ’ ἂν ἔχωμεν χρέος νὰ ὑποφέρωμεν τὰς κακίας τῶν ἄλλων, πολὺ μᾶλλον πρέπει νὰ μὴ δίδωμεν προσοχὴν εἰς ἀδυναμίας ἀγαθοῦ συζύγου, μὲ τὸν ὁποῖον συζῶσαι, ἐνδέχεται νὰ ἔλθῃ περίστασις νὰ ὑστερηθῶμεν ὄλα, ἐκτὸς τῆς καρδίας του, ἥτις διὰ γυναῖκα εὐαίσθητον εἶναι τὸ πολυτιμότερον τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν. . . .

Ἐγίνες σύζυγος, οἰκοδέσποινα· ἰδοὺ πλησιάζεις νὰ ὀνομασθῇς μήτηρ, ἡ ὀνομάσθης ἤδη. Ποῖαι ἀναπτύξεις τῶν αἰσθημάτων σου! πόσον σέ κινεῖ τὸ νεογνὸν τοῦτο πλάσμα! πόσον σέ σχετίζει μὲ τὸν κόσμον, μὲ τὴν ζωὴν! πόσον γλυκύτερον τοῦ ὑμεναίου οἱ δεσμοί! πόσον αἱ δι’ αὐτὸ φροντίδες σου αὐξάνουν τὴν δραστηριότητά σου! πόσον σέ κεντᾷ ἡ κλαυθμηρῆζουσα φωνή του! Νέον στάδιον ζωῆς ἀνοίγεται διὰ σέ, νέα χρέη ἐπιφορτίζεσαι, πόσον εἶναι μεγάλη! Πρὶν ἀκόμη ἴδῃ τὸ φῶς, εἶχες χρέη πρὸς αὐτὸ, ἀλλὰ μετὰ τὴν γέννησίν του πολλαπλασιάζονται ἀναλόγως τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἡμερῶν, τῶν ἐτῶν του. Χρεωστῆς νὰ συντηρῇς τὰς σωματικὰς του δυνάμεις· οὔτε νὰ ἐκθέτῃς τὴν τρυφερότητά του εἰς μεγάλην σκληρότητα, οὔτε νὰ τὸ καταστήσῃς μαλθακὸν, ἀνίκανον νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἀναποφεύκτους περιστάσεις τοῦ ἀνθρωπίνου βίου· νὰ τελειοποιῇς τὰς ψυχικὰς του δυνάμεις, καὶ ν’ ἀρχίσῃς εὐθὺς ἀπὸ τὴν κοιτίδα του. Ἐκ νηπιότητος πρέπει νὰ μάθῃ τὸ ναὶ καὶ τὸ ὅχι· ναί, ἀπ’ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἡλικίαν πρέπει νὰ μάθῃ νὰ ὑποτάσσεται, ἀλλ’ εἰς μόνον τὸ δίκαιον, εἰς μόνον τὸν ὀρθὸν λόγον. Μὴ συγχωρήσῃς τινὰ νὰ τὸ παροξύνῃ χωρὶς αἰτίαν. Προχωρούσης τῆς ἡλικίας, θέλει συνειθισθῆναι νὰ ὑποτάσσεται χωρὶς πεῖσμα· πρέπει ν’ ἀκούῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἐκ τῆς ἀληθείας ὠφέλιμον ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του. Ἄκουσον, θυγάτηρ μου· ἅμα τὸ τέκνον σου ἴδῃ τὸ φῶς, σὺ δὲν ζῆς πλέον διὰ σεαυτήν· θέλεις ἀπολογηθῆναι εἰς τὸν Ὑπέρτατον Δημιουργόν, ὅστις σ’ ἐνεπιστεύθη τὴν φροντίδα τῆς ἀνατροφῆς του· θέλεις ἀπολογηθῆναι εἰς τὴν κοινωνίαν ὅπου ζῆς, εἰς τὸ ἔθνος σου, εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς ὄλα τὰ λογικὰ ὄντα.

Μὴ φράξῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν φωνὴν τῆς φύσεως, ὡς μάταιαι τινὲς γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι παραιτοῦν τὰ τέκνα των εἰς ξένας χεῖρας, διότι, λέγουν, τὸ καλεῖ ἡ μεγαλοπρέπεια, τὸ ἀπαιτεῖ ἡ πολιτικὴ, ἐπροσκαλίσθημεν εἰς χορὸν, εἰς συμπόσιον, εἰς ἐσπερινὴν συναναστροφὴν· κωφαὶ εἰς τὴν φωνὴν τῆς φύσεως, ἀφίνου εἰς ξένας χεῖρας τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τοῦ Ὑψίστου χωρὶς νὰ κατασπαράττωνται ἀπὸ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως· ἔπειτα ζητοῦν ὑποταγὴν ἀπὸ τὰ τέκνα των! Ὅχι, θυγάτηρ μου· τότε μόνον ἀποκτᾷς μητρικὴν ἐξουσίαν ἐπάνω των, ὅταν ἦσαι ἀληθῆς μήτηρ· τότε ἔχεις

φίλους τῶν γηρατειῶν σου, ὅταν φανῆς φίλη ἀληθῆς τῆς νηπιότητός των, ὅταν ἀποφασίσῃς νὰ ὑποφέρῃς ὄλα διὰ νὰ τὰ καταστήσῃς εὐτυχῆ, πρῶτον ἡθικῶς, ἔπειτα σωματικῶς· δὲν λέγω νὰ ἦσαι ἄσχετος, ἀλλὰ προτιμητέα τὰ χρεῖά σου ἀπὸ τὰς ἡδονὰς καὶ τὰς διασκεδάσεις.

Ἐχεις σύζυγον, ἔχεις τέκνα, πατέρα, ἀδελφοὺς, συγγενεῖς, ἀλλὰ δὲν ἔχεις κόνενα, ἐπειδὴ ὁ θάνατος ἐνδέχεται νὰ σ’ ἀφαιρήσῃ ἕνα τινὰ ἐξ αὐτῶν, ἡ καὶ ὄλους· (πόσα τοιαῦτα παραδείγματα!) θέλεις λυπηθῆναι, ἀλλὰ μὴ παραφρονήσῃς ὥστε νὰ γογγύσῃς ἐναντίον τοῦ Ὑψίστου. Κύριος ζωῆς καὶ θανάτου, κύριος ὄλων τῶν ὑπ’ αὐτοῦ δημιουργηθέντων, πρέπει νὰ δέχεται τὴν εὐγνωμοσύνην μας, ὅχι τὴν ἀχαριστίαν μας. Ἐνέργησον τὰ δυνατὰ ὅταν ἀσθενῶσιν, ἀλλ’ ἡ ζωὴ των ἐτελείωσε; περιττὰ τὰ δάκρυά σου, περιττοὶ οἱ λόγοί σου. Εὐχαρίστησον τὸ Θεῖον· τίς οἶδεν; ἴσως αὔριον τοὺς ἀπαντήσῃς εἰς ἄλλον κόσμον. Εἶσαι βεβαία διὰ τῆς ζωῆς σου τὴν διάρκειαν;

Σ’ ἐσυμβούλευσα, φίλον τέκνον, ὅσον ἠδυνήθην· ἀναγίνωσκε συνεχῶς διαφόρων σοφῶν σοφὰ συγγράμματα· αὐτὰ θέλουν σέ διδάξῃν ὅ,τι σύμφωνον μὲ τὴν τέχνην τοῦ βίου· ἀπάνθιζε ἕως μέλισσα τὰ εὐώδη καὶ ἐπωφελῆ ἄνθη· οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι σύμβουλοι σέ διορθοῦν χωρὶς νὰ σέ ἐπιπλήττωσι.

Ἐτελιώνω τὰς παραγγελίας μου ταύτας μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι δὲν θέλεις παραβλέπειν συμβουλὰς εἰλικρινοῦς φίλης· τὰ ὀλίγα ταῦτα θέλουν σέ δώσειν ἀφορμὴν εἰς πολλὰ, καὶ θέλεις κάμειν νὰ μακαρίζεται

Ἐν ἔτει 1839.

ἡ Μήτηρ σου,

* * *

ΚΩΦΑΛΛΩΝ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ.

ἌΝ ἐξητοῦσέ τις νὰ ἐπινοήσῃ μέθοδον, δι’ ἧς νὰ κοινοποιῇ ἀφρημένους ιδέας εἰς τοὺς ἐκ γενετῆς ἢ νηπιόθεν κωφοὺς, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ἀλάλους, ταχέως ἤθελεν αἰσθανθῆναι ὁποῖαι δυσκολίαι περιτριγυρίζουν τοιαύτην ἐπιχείρησιν· καὶ ἂν δὲν προεγνώριζεν ὅτι τοῦτο πραγματικῶς κατωρθώθη, ἴσως ἤθελε στοχασθῆναι αὐτὸ ἀκατόρθωτον. Ἀλλὰ μετὰ τῶν πολλῶν ἀγαθῶν ὅσα ὁ πολιτισμὸς ἐπέφερεν, εἶναι καὶ ὅτι ἀκόμη καὶ οἱ τυφλοὶ ἐμποροῦν νὰ ἀναγινώσκωσι, καὶ οἱ κωφάλαοι ν’ ἀποκτῶσι καὶ νὰ φανερῶνται τὰς πλέον ἀφρημένους καὶ περιπεπλεγμένους ιδέας. Τὸν τρόπον μὲν, δι’ οὗ τοῦτο κατορθοῦται, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος σκοποῦ μας λεπτομερῶς νὰ διηγηθῶμεν· ἀλλὰ τινὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πραγματικῶς ἐνεργουμένης μεθόδου θέλομεν εὐχαρίστως κοινοποιῆσειν.

Εἰς ἐν ἀπὸ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ καταστήματα τῶν κωφάλλων ἐρωτᾷσιν οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς τὰς σημασίας τῶν λέξεων καταγράφονται δ’ αἱ ἀποκρίσεις ἐπὶ ἀβακίων ἢ πλακῶν, αἵτινες ἀφίνονται κρεμασμένοι εἰς τὸ σχολεῖον καθ’ ὅλην τὴν ἐπαύριον, εἰς τὸ διάστημα τῆς ὁποίας ἔχουσι τὴν ἀδειαν οἱ μαθηταὶ καὶ

τὰς ἰδίας αὐτῶν καὶ τὰς τῶν ἄλλων σπουδαστῶν ἀποκρίσεις νὰ μεταγράφωσιν. Ἐκ τοιούτου ἀντιγραφῆς τετραδίου λαμβάνομεν τὰ ἐφεξῆς ἀποσπάσματα.

Τί εἶναι ἡ Ἐκδίκησις;—Ἡ ἐκδίκησις εἶναι φόνος ἐν τῇ καρδίᾳ· εἶναι σκληρὰ χωρὶς ἀνάγκην.—Ἐκδίκησις λέγεται ὅποταν τις δὲν θέλῃ νὰ μὲ δώσῃ ὀπωρικά, ἐγὼ δὲ, προσηλώσας τοῦτο εἰς τὸν νοῦν, δὲν τὸν δώσω παρομοίως ὅταν μοῦ ζητήσῃ. Ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν ἐκδίκησιν.—Ἡ ἐκδίκησις ἔχει πονηρὰν καρδίαν.—Ἡ ἐκδίκησις εἶναι μῖσος μετὰ σκληρότητος· ἂν ὁ διδάσκαλος δυσαρεστηθῇ κατ’ ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ φυλάξω τοῦτο εἰς τὴν μνήμην, καὶ βλάψω τὸν σκύλον του, τοῦτο λέγεται ἐκδίκησις.

Τί εἶναι ἡ Ὀργή;—Ἡ Ὀργή εἶναι μεγάλη δυσἀρεσκεία. Οἱ αὐθένται ὀργίζονται κατὰ τῶν ἀπροσέκτων δούλων, ἐπειδὴ συντρίβουν εὐμορφα ποτήρια καὶ πινάκια.—Ἡ Ὀργή ἔχει τεταραγμένους διαλογισμούς.—Ἡ Ὀργή ἔχει ἐρυθρὸν πρόσωπον καὶ ἀγρίους ὀφθαλμούς.—Ἡ Ὀργή εἶναι πονηρὸν αἰσθημα τῆς καρδίας.—Ἡ Ὀργή ἔχει βιαίους διαλογισμούς· ἡ Ὀργή δὲν σκέπτεται· ἡ Ὀργή εἶναι ταχεῖα καὶ ἀνυπόμονος· ἡ Ὀργή εἶναι λύσσα· μάγειρός τις ἐχάλασε τὸ γεῦμα τοῦ κυρίου του, ὅστις θυμωθεὶς διὰ τοῦτο ἐδίωξεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ μαγειρεῖόν του.

Τί εἶναι ἡ Ἀπελπισία;—Ἀπελπισία λέγεται ἡ προσδοκία βεβαίου τινὸς κακοῦ· οἱ ναῦται ἀπελπίζονται ὅταν συντριβῇ τὸ πλοῖον, καὶ καταπλακώσωσιν αὐτοὺς τὰ μεγάλα κύματα.—Ἡ ἀπελπισία ἐλπίδα δὲν ἔχει. Ἡ ἀπελπισία ἔχει ὠχρὸν πρόσωπον· ὁ φονεὺς ἀπελπίζεται ὅταν εἴπῃ ὁ δικαστὴς ὅτι πρέπει νὰ κρεμασθῇ.—Ἡ ἀπελπισία εἶναι φόβος χωρὶς ἐλπίδα.—Ἡ ἀπελπισία εἶναι σκότος εἰς τὸν νοῦν.—Ἡ ἀπελπισία δὲν ἀγαπᾷ τὰ παιγνίδια.—Ἡ ἀπελπισία εἶναι ὀκνηρά.—Ἡ ἀπελπισία εἶναι τοῦ νοὸς ἔκστασις.—Ἡ ἀπελπισία δὲν ἔχει τερπνὸν οἶκημα.

Τί εἶναι ἡ Ἐλπίς;—Ἡ ἐλπίς εἶναι πόθος μὲ πίστιν ἠνωμένος.—Ἡ ἐλπίς εἶναι νοητικὴ βλέψις πρὸς εὐδαίμονα κατάστασιν μετ’ ἐπιθυμίας νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτήν.—Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ φῶς τῆς ψυχῆς, τὸ ὑποστήριγμα καὶ ἡ παρηγορία τῆς ἐν μόχθοις καὶ κακοπαθείαις.—Ἡ ἐλπίς εἶναι ἡ βακτηρία τῆς ζωῆς· μᾶς εὐφραίνει ἐν καιρῷ θλίψεων, καὶ μᾶς ὑποστηρίζει εἰς τὴν διὰ τοῦ βίου ὁδοπορίαν. Ἄν μᾶς εὐρωσιν ἀποτυχίαι, παρηγορούμεθα μὲ τὴν ἰδέαν καλητέρου μέλλοντος· ἂν δ’ ἡμεθα πτωχοὶ καὶ ἄποροι, ἡ ἐλπίς μᾶς λέγει νὰ ἐξακολουθῶμεν τὴν φιλοπονίαν καὶ τὴν βελτίωσιν, καὶ ἱκανὰ θέλομεν ἀποκτήσειν πρὸς διατήρησιν τοῦ σώματος εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

Τί εἶναι ἡ Ψυχὴ;—Ψυχὴ λέγεται τὸ ἐντὸς μου συνειδὸς, τὸ ὁποῖον διευθύνει τὰς πράξεις μου, καὶ μὲ χαλινῶει καὶ παρορμᾷ εἰς ὅ,τι καὶ ἂν πράττω.—Ψυχὴ λέγεται ἡ ἐντὸς μου ἐνεργὸς ἀρχή, ἥτις ἐνθυμεῖται, διακρίνει, καὶ σκέπτεται.—Ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ σώματός μου· ὅταν ἡ ψυχὴ ἀφήσῃ τὸ σῶμά μου, τὸ σῶ-

μά μου θέλει ἀποθάνειν. Ούτε πιάνεται, ούτε βλέπεται. Ὁ Θεὸς ἐμπορεῖ νὰ τὴν βλέπῃ, καὶ ὁ Θεὸς λαλεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν μου· δὲν εἶναι κωφὴ, δὲν εἶναι ἀλαλός· ἀκούει τὸν Θεόν, καὶ θέλει φάλλειν εἰς τὸν Θεόν, ὅταν ὑπάγω εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Τί εἶναι ἡ Αἰωνιότης;—Ἡ αἰωνιότης εἶναι διάρκεια χωρὶς ἀρχὴν καὶ χωρὶς τέλος.

Ποία ἡ διαφορὰ μεταξύ Ἀθανασίας καὶ Αἰωνιότητος;—Ἡ μὲν Ἀθανασία ἐκτείνεται εἰς τὴν μέλλουσαν μόνον ἀτελεύτητον ζωὴν, ἡ δ' αἰωνιότης περιλαμβάνει διάρκειαν ἀναρχον καὶ ἀτελεύτητον.

Ποία ἦτον ἡ κατάστασίς σου πρὶν διδαχθῆς;—Ἦμην ἀμαθής, καὶ δὲν διέκρινα τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Δὲν ἐγνώριζα γλῶσσαν, οὐδὲ κάνεν ἄλλο ἐπίπλεως μάθημα. Δὲν εἶχα κάμμιναν ἰδέαν περὶ τοῦ ὑπεράτατου Ὁντος ἢ περὶ μελλούσης καταστάσεως. Ἦνουν δὲ εἶμαι εἰς κατάστασιν λογικοῦ ὄντος· γνωρίζω τὰ πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὸν ἄνθρωπον καθήκοντά μου· γνωρίζω τὴν ἀνταμοιβὴν τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ποινήν τῆς κακίας. Ἡ προτέρα μου κατάστασις ἦτο δυστυχῆς, μονήρης, καὶ ἀφιλίας· δὲν ἤμπόρου νὰ σκέπτομαι· τίποτε δὲν ἤξευρα περὶ θρησκείας.

Τί εἶναι ἡ Ἐπιστήμη; Ἡ ἐπιστήμη εἶναι γνώσεις ἀποκτημέναι διὰ τῶν ὅσα γίνονται ὁρατὰ εἰς τὸν νοῦν.—Ἡ ἐπιστήμη εἶναι γνώσεις θεμελιωμέναι εἰς ἀπόδειξιν ἢ βεβαιότητα.

Τί εἶναι ἡ Τέχνη;—Τέχνη λέγεται πᾶν ὅ,τι κατορθοῦται ἢ παράγεται διὰ τῆς ἐμπειρίας τοῦ ἀνθρώπου, οὐχὶ δὲ ἀπὸ φυσικῆς αἰτίας.—Ἡ τέχνη παράγεται διὰ τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐφευρέσεως· εἶναι ἡ εὐφυΐα τοῦ νοῦς καὶ ἡ δύναμις τοῦ σώματος.

Ποία ἦτον ἡ κατάστασις τοῦ νοῦς σου πρὶν παιδεύθῃς;—Ὁ νοῦς μου, πρὸ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἦτον ὡς σκοτεινὸς θάλαμος πλήρης πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ὠραίων πραγμάτων· ἀλλὰ δι' ἔλλειψιν φωτὸς ἦσαν κεκρυμμένα.—Ἡ κατάστασις τοῦ νοῦς μου ἦτον ὡς ἡ γῆ χωρὶς τὸν ἥλιον.

Ποία ἡ διαφορὰ μεταξύ Λογικοῦ καὶ Κρίσεως;—Τὸ λογικὸν εἶναι ἡ λαμπὰς τοῦ νοῦς, ἡ δὲ κρίσις ὁ ὁδηγός του.

Τί εἶναι ἡ Οἰκονομία;—Οἰκονομία λέγεται τὸ νὰ κυττάζω τὸ ἀργύριόν μου· δηλ. νὰ μὴ τὸ ἐξοδεύω εἰς οὐτιδανὰ ἢ ἄχρηστα πράγματα· προσέτι, νὰ κυττάζω τὰ φορέματά μου, καὶ νὰ προσπαθῶ νὰ περνώ πολὺν καιρὸν μὲ ὅσον ἀργύριον μοῦ εὐρίσκεται.—Οἰκονομία λέγεται τὸ νὰ φυλάττω τὰ χρήματά μου, καὶ ποτὲ νὰ μὴν ἀγοράζω κάνεν ὠραῖον μὲν, ἀχρηστον δὲ πρᾶγμα. Ἄν δὲν ἔχω τὰ ἐνδύματά μου καθάρια, δὲν εἶμαι οἰκονομικός.

Τί εἶναι ἡ Ἀρετή;—Ἡ ἀρετὴ εἶναι καθαροὶ σκοποὶ καὶ καθαρὰ πράξεις· εἶναι καλὴ διότι προέρχεται ἐκ Θεοῦ.—Ἡ ἀρετὴ εἶναι ὡς ἄγγελος.

Τί εἶναι ὁ Θεός;—Ὁ Θεὸς ζωογονεῖ καὶ συντηρεῖ τὰ πάντα. Ὁ ἥλιος ἀνατέλλει καὶ δύει καὶ μᾶς δίδει

φῶς καὶ θερμότητα, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι εἰς τὸν ἥλιον, καὶ προστάζει αὐτόν. Ὁ ἄνεμος ἔρχεται, καὶ αὐτὸς εὐρίσκεται εἰς τὸν ἄνεμον· ἡ βροχὴ ἔρχεται, καὶ αὐτὸς εἶναι εἰς τὴν βροχὴν. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ κριτὴς τοῦ κόσμου· αὐτὸς θέλει παιδεύσειν τοὺς κακοὺς· ἀλλὰ θέλει δώσειν ζωὴν καὶ εὐδαιμονίαν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς.—Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Παντοδύναμος πατὴρ· αὐτὸς ἔκαμε τὸν εὐρύχωρον τοῦτον κόσμον, καὶ τὰ δένδρα, τὰ κτήνη, καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡμεῖς τὸν λατρεύομεν, διότι ἐμπορεῖ νὰ μᾶς δίδῃ ὅλα τὰ ἀγαθὰ· καὶ τὸν ἀγαπῶμεν.

—Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἀκατανόητον Ὄν, τὸ ὑπεράνω καὶ πῆριξ ἡμῶν, καὶ τὸ ὁποῖον πάντοτε μᾶς βλέπει. Εἶναι ἄπαιστος, ἄφθαρτος. Μᾶς στέλλει ὑγίαν καὶ τροφὴν καὶ σκεπάσματα τοῦ σώματος· μᾶς στέλλει φρόνησιν καὶ χαρὰν διὰ τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Βλέπω ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πανάγαθος καὶ πανεύσπλαγχνος. Ὁ Θεὸς εἶναι πανάγιος καὶ παντοκράτωρ. Βλέπει τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν, καὶ τὸ μέλλον. Δὲν λανθάνεται· δὲν ἀμφιβάλλει.

Τί λέγεται Ἰδέα;—Ἡ ἰδέα εἶναι εἰκὼν ἐντὸς τοῦ πνεύματος.—Ἡ ἰδέα εἶναι εἰκὼν ὑπὸ τοῦ νοῦς βλεπομένη.

Τί εἶναι ἡ Φιλία;—Ἡ φιλία εἶναι ἀγάπη χωρὶς ἀστασίαν, καὶ χωρὶς δυσπιστίαν. Ἀποβλέπει εἰς τὰς καλὰς ιδιότητας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας, καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ κοινὰς ἢ ἐξωτέρας περιστάσεις.—Ἡ φιλία εἶναι προοδευτικὴ κλίσις τῆς καρδίας μεταξύ καλοκάγαθων ὑποκειμένων.

Τί εἶναι ἡ Αὐτάρκεια;—Ἡ αὐτάρκεια εἶναι ἀπόλαυσις χωρὶς ἀνησυχίαν, καὶ εὐχαρίστησις χωρὶς ἐπιθυμίαν. Δὲν βλέπει μὲ φθόνον τὴν ὑπεροχὴν ἄλλου τινός, οὐδὲ ζητεῖ νὰ μεγαλύνῃ τὰ κτήματά της διὰ φιλοδοξίας ἢ χαμερπείας.

ΛΟΔΟΒΙΚΟΣ ΙΑ'.—Ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶχε μίαν ἀλόκοτον κλίσιν πρὸς κύνες καὶ ἵππους· ἔστειλε δ' εἰς διαφόρους τόπους νὰ τοῦ ἀγοράζωσι τὰ διάφορα εἶδη, καὶ πολλάκις μάλιστα ἐπλήρουν ὑπὲρ ὅσον τοῦ ἐξητηοῦσαν. Ἐπίτηδες ἔστειλεν ἄνθρωπον εἰς τὴν Σικελίαν νὰ τοῦ ἀγοράσῃ τὴν ἡμίονον ἀξιωματικοῦ τινός, ἐπλήρωσε δὲ διπλὴν τὴν ἀξίαν. Εἰς τὴν Νεάπολιν τοῦ ἠγόρασαν ὄλους τοὺς ἵππους, καὶ ὅλα τὰ ἐκεῖ εὐρισκόμενα παράξενα ζῶα· ἐκ τῆς Βαρβαρίας ἐπρομηθεύθη λέοντά τινα, οὐχὶ μεγαλύτερον τῆς ἀλώπεκος. Εἰς τὴν Σβεκίαν καὶ Δανίαν ἔστειλε ζητῶν τὴν Ἀλκὴν καὶ τὸν Τάρανδον, ἐπλήρωσε δὲ δι' ἕκαστον 4500 Ὀλανδικὰ φλωρίνια. Μ' ὅλα ταῦτα, ἀφοῦ ἐφέροντο εἰς αὐτόν τὰ διάφορα ταῦτα εἶδη, ποσῶς δὲν τὰ ἐτιμοῦσε, πολλάκις δὲ οὔτε καν ἤθελε νὰ ἴδῃ τοὺς ὅσοι εἶχον φέρειν αὐτὰ εἰς τὴν αὐλήν του.

Πολλοὶ γὰρ πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ πέπονται· Ἄλλ' ἡμεῖς αὐτοῖς οὐ διαμειψόμεθα τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν ἐμπεδόν ἐστι, Χρήματα δ' ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

ΤΟ ΜΕΓΑ ΤΕΙΧΟΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ.

ΑΠΑΝΤΕΣ σχεδὸν καὶ ἠκούσαμεν καὶ ἀνέγνωμεν περὶ τοῦ μεγάλου Κινικοῦ τεύχους, τοῦ κατασκευασθέντος εἰς προφύλαξιν τῆς αυτοκρατορίας ἀπὸ τὰς τῶν Ταρτάρων ἐπιδρομῆς. Σοβαρὰ δὲ τις καὶ προσεκτικὴ ἐξέτασις θέλει μὲν ἐλαττώσειν ὅπως οὖν τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ τεράστιον αὐτοῦ, ἀλλὰ μ' ὄλον τοῦτο θέλει μᾶς δείξειν ἔργον καταπληκτικόν, καὶ μᾶς δώσειν ὑψηλὴν τινα ἰδέαν περὶ τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς τῶν Σινῶν.

Ὁ πατὴρ Γερβιλῶν, εἰς τῶν Λατίνων ἱεραποστόλων, ὅστις ὤδεσε κατὰ τὸ κυριώτερον αὐτοῦ μέρος, καὶ διέβη τὰς πλείστας τῶν σημαντικωτέρων πυλῶν του, καὶ ἶδεν αὐτὸ μᾶλλον παντὸς ἄλλου Εὐρωπαϊοῦ, λέγει τὰ ἑξῆς: 'Τὸ Κινικὸν τεῖχος εἶναι τῶντι ἐν ἀπὸ τὰ ἐκπληκτικώτερα καὶ παραδοξότερα εἰς τὸν κόσμον ἔργα· μ' ὄλον τοῦτο, οὐδεὶς ἐμπορεῖ ν' ἀρνηθῆ ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν περιηγητῶν ὑπερεμεγάλυναν αὐτὸ, φαντασθέντες, ἀναμφιβόλως, ὅτι κατ' ὄλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς τὸ ἶδαν εἰς τὰ σιμάτα τοῦ Πεκίνου μέρη, ἢ εἰς τινα τῶν ἀξιολογωτέρων περασμάτων, ὅπου εἶναι τῶντι ὀχυρώτατον καὶ καλόκτιστον, ὡς καὶ ὑψηλότατον καὶ παχύτατον.' Κατὰ τὸν ἀξιόπιστον τοῦτον συγγραφέα, ἐκ τοῦ Ἀνατολικοῦ Ὀκεανοῦ μέχρι τῶν συνόρων τῆς ἐπαρχίας Τσαν-σι, ἢ εἰς 200 λευγῶν διάστημα, εἶναι γενικῶς ἐκτισμένον ἀπὸ πέτρων καὶ πλίνθων, μὲ δυνατοὺς τετραγωνικοὺς πύργους ἀρκετὰ πλησιάζοντας δι' ἀμοιβαίαν ὑπεράσπισιν, καὶ προσέτι μὲ ὀχυρὸν καὶ καλόκτιστον φρούριον εἰς πᾶν λόγον ἀξιὸν πέραςμα. Πολλαχοῦ τῆς γραμμῆς ταύτης καὶ ἐκτάσεως τὸ τεῖχος εἶναι διπλοῦν καὶ ποτε τριπλοῦν. Ἄλλ' ἀπὸ τὴν εἴσοδον τῆς ἐπαρχίας Τσαν-σι μέχρι τῶν δυτικῶν περάτων τὸ τεῖχος δὲν εἶναι εἰμὴ ἀνάχωμά τι, τόσοσιν κατηφαισμένον πολλαχοῦ, ὥστε ὁ ἱεραπόστολος ἠδυνήθη ἐπιπὸς νὰ περάσῃ καὶ νὰ μεταπεράσῃ αὐτό. Κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ τεύχους ὑπάρχουσι πολυάριθμοι πύργοι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐκ χύματος ἐκτισμένοι.

Πολλαχοῦ τὸ τεῖχος εἶναι ἀναβιβασμένον εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὑψίστων καὶ τραχυτάτων βράχων. Ὁ ἱεραπόστολος, Π. Γερβιλῶν, λέγει ὅτι παντελῶς δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ τίνι τρόπῳ λίθοι καὶ πλίνθοι ἀνυψώθησαν εἰς τοιοῦτους τόπους, ἢ πῶς οἱ Σῖναι ἠδυνήθησαν νὰ κατασκευάσωσιν εὐμεγέθη φρούρια ἐπὶ μερῶν, ὅπου οἱ τολμηρότατοι τῶν Εὐρωπαϊῶν ἀρχιτεκτόνων δὲν ἤθελον ἐπιχειρήσειν τὸ ἐλάχιστον κτίριον νὰ ἀνεγείρωσι. Τὸ μέγα τεῖχος, τὸ ὁποῖον τῶρα καὶ εἰς τὸ καλύτερον αὐτοῦ μέρος ἔχει πάμπολλα ρήγματα, συνίσταται ἀπὸ δύο τοίχους, πολλοὺς ἐν γένει πόδας ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντας, ἐκ πλίνθου δὲ καὶ πέτρας κατασκευασμένους, καὶ περὶ τὸν ἕνα ἡμισυν πόδα κατὰ τὸ πάχος· ἐπειδὴ δὲ τὸ μεταξύ τῶν δύο τοίχων διάστημα εἶναι πλῆρες ἀπὸ χύμα, φαίνονται ὡς εἰς πλινθόκτιστος καὶ λιθόκτιστος· ἕως ἐξ ἡ ἑπτὰ πόδας ἐκ τῆς βάσεως οἱ τοῖχοι οὗτοι εἶναι ἀπὸ μεγάλας τετραγωνικῆς πέτρας

κατεσκευασμένοι, τὸ δὲ λοιπὸν εἶναι πλίνθινον. Ἡ λάσπη, ἐξ ἧς ὠκοδομήθησαν, εἶναι ἀρίστης ποιότητος. Ἐχει δὲ τὸ τεῖχος κατὰ μέσον ὄρον ὡς εἴκοσι ποδῶν ὕψος, ἀλλ' οἱ κατ' αὐτὸ διανεμημένοι πύργοι σπανίως εἶναι τῶν τεσσαράκοντα ποδῶν χαμηλότεροι. Πρὸς τὰ θεμέλια οἱ πύργοι οὗτοι εἶναι ὡς δεκαπέντε τετραγωνικῶν ποδῶν, ἀλλὰ σμικρύνονται βαθμηθῶν ὅσον ἀναβαίνουσι. Καὶ τὰ τεῖχη καὶ οἱ πύργοι ἔχουσι ἐπάλλξεις. Τὸ πλάτος τοῦ τεύχους εἶναι τοσοῦτον, ὥστε ἐξ ἰππεὶς ἰππεύουσι ἐπ' αὐτοῦ κατὰ μέτωπον· ὑπάρχουσι δὲ κλίμακες πλίνθιναι καὶ πέτριναι, ὡς καὶ κεκλιμένα ἐπίπεδα, δι' ὧν ἀναβαίνουσι εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ τεύχους ὀμαλότητα. Σημειώτιον ὁμῶς ὅτι ἡ περιγραφή αὕτη ἀρμόζει εἰς τὸ κάλλιστον μόνον αὐτοῦ μέρος.

Πλησίον ἐκάστης τῶν πυλῶν τοῦ τεύχους, ὅσας ὁ ἱεραπόστολος διέβη, εὐρήκε πολὺν ἢ μεγάλην κωμόπολιν. Παρὰ μίαν τῶν κυριωτέρων πυλῶν, ἣτις ἀνοίγει ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἰνδιαν δρόμου, εὐρίσκεται τοποθετημένη ἡ Σινιγγφοῦ, πόλις παμμεγίστη καὶ πολυανθρωποτάτη, τὴν ὁποίαν κατ' ἐπανάληψιν ἐπεσεκέφθησαν οἱ ἱεραπόστολοι. Οἱ Ἰησοῦται πατέρες, ὁ Ἀλβέρτος Δορβίλλης καὶ ὁ Γρούβερους, ἐστάθησαν ἐνταῦθα τριάκοντα ἡμέρας, ἔλαβον δὲ περισσὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξετάσωσι τὸ μέγα τεῖχος κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς χώρας. Περιέγραψαν δ' αὐτὸ ὡς τοσοῦτου πλάτους, ὥστε ἐξ ἰππεὶς κατὰ μέτωπον τεταγμένοι ἠμπόρου νὰ δράμωσιν ἱπποδρομίαν ἐπ' αὐτοῦ χωρὶς δυσκολίαν πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐντεῦθεν, ἐξακολουθοῦν, 'τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ τεύχους ἰσάδιον συγχάζεται παραποῦ ἀπὸ τοὺς πολίτας τῆς Σινιγγφοῦ, καὶ διὰ τὴν τοῦ ἀέρος ἀπόλαυσιν, ὅστις πνέει ὑγιεινότερος καὶ τερπνότερος ἀπὸ τὰς παρακειμένους ἐρήμους, καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων παιγνίων καὶ γυμνασμάτων πρὸς ἀνεσιν καὶ ἀναψυχὴν τοῦ νοῦς· καθότι τοσοῦτον ὕψος ἔχουσι τὰ τεῖχη, ὥστε ἀσμένως καταφεύγουσι εἰς αὐτὰ οἱ κάτοικοι νὰ χαρῶσιν τὴν τῶν ἐξοχῶν θέαν, ἣτις πανταχόθεν εἶναι καθαρωτάτη καὶ ἐκτεταμένη, καὶ ὑπερβολῆ εὐάρεστος· προσέτι δὲ, καὶ αἰ εἰς τὰ τεῖχη φέρουσι κλίμακες εἶναι πλατεῖαι καὶ ἀρμόδιαι.' Ἐπὶ τῶν τειχῶν τούτων, μᾶς βεβαιόουν οἱ αὐτοὶ οὗτοι ἄνδρες, δύναται τις δεκαοκτῶ ἡμέρας νὰ ἐξακολουθῇ ὁδοιπορεῖν, ὁρμώμενος ἀπὸ τὴν πλησίον τῆς Σινιγγφοῦ πύλην, καὶ ἐπιστάμενος εἰς ἄλλην πύλην παρὰ τὴν πόλιν Σουκιέν· πολλοὶ δὲ περιηγηταί, ἐξ ἀπλῆς περιεργείας, τὴν ἀδειαν λαβόντες τοῦ διοικητοῦ τῆς Σινιγγφοῦ, καὶ προμηθευθέντες ἀπὸ ζωοτροφίας, ἐξετέλεσαν τὴν ἐπὶ τῶν τειχῶν ὁδοιπορίαν ταύτην. Περιγράφουσι δὲ τὴν ἔσω τοῦ τεύχους χώραν ὡς τὰ μέγιστα πολλαχοῦ διαφέρουσαν ἀπὸ τὴν ἔσω· ἐκ τῶν πυργῶν καὶ τῶν ἐπάλλξεων, τὰ ὁποῖα συνεχῶς ἐκάλυπτον τοὺς ὑψηλοτάτους βράχους, βλέποντες εἰς τὰ κάτω οἱ περιηγηταί οὗτοι, ἐθεώρουν ἐξ ἐνὸς μέρους καλλιεργημένην καὶ πολυάνθρωπον ἔκτασιν, ἐξ ἄλλου δὲ πᾶσαν τὴν ἀγριότητα τῆς ἐρήμου, ἣτις ἐφαίνετο ὅτι οὐδέποτε εἶχε πατηθῆν ὑπὸ ἀνθρωπίνου ποδός, ἀλλ'

ἐπλεόναζεν ἀπὸ παντὸς εἶδους ἄγρια θηρία. Καὶ τοῦ τείχους αὐτοῦ ἡ θεωρία πρέπει νὰ κάμνη ἐξίσου ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν, ἐνῶ βλέπει τις αὐτὸ διαπερῶν πεδιάδα κατόπιν πεδιάδος, καὶ ὑπερβαῖνον ὑψηλότατα ὄρη, — τῶν πολυαρίθμων πύργων ἄλλοῦ μὲν ὄντων ἀκεραίων, ἄλλοῦ δὲ κρημνιζομένων, καὶ τῶν πλευρῶν τοῦ τείχους ποῦ μὲν ἐλευθέρων καὶ γυμνῶν, ποῦ δ' ἐσκιασμένων ἀπὸ ἔρποντα φυτὰ, ἢ ἐστεμμένων μὲ δένδρα εὐρωστα, βλαστάνοντα ἐκ τῶν εἰς τὸ κτίριον διαστημάτων ἢ ἐκ τῆς βάσεως τοῦ ὄλου κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκτεινομένου ὡς νὰ ἤθελε περιζῶσειν τὴν σφαῖραν, ἢ ὡς νὰ μὴν εἶχε τέλος. Ἀρχαιοῦτος 2000 ἐτῶν πρέπει ν' αὐξάνη τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ σοβαρὸν τῆς ἐντύπωσεως.

Ἡ ταχύτης, καθ' ἣν ἐξετελέσθη τὸ ἔργον τοῦτο, εἶναι οὐχ ἥττον τοῦ τείχους αὐτοῦ ἐκπληκτικὴ. Εἰς μίαν μόνον πενταετίαν λέγεται ὅτι ἐκτίσαν τὸ ὄλον πολλὰ ἔργατῶν ἑκατομμύρια, τριῶν ἀνδρῶν ἐξ ἑκάστης δεκάδος ἀγγαρευθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος διὰ τὴν ἐκτέλεσίν του. Ἐτελειώθη δὲ 205 ἔτη πρὸ Χριστοῦ γενέσεως.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 10. Μέρος Β'.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΝΑΡΓΕΙΑ.

ΕΜΠΟΡΕΙΣ δὲ καὶ νὰ παρατηρήσης ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων αὐτοῦ διδασκόμενα ἠθικὰ χρέη δὲν ἦσαν τοιαῦτα, ὅποια νὰ ἐφελκύσωσι τοὺς ἀκροατάς. Οἱ Ἰουδαῖοι, σεμνυνόμενοι ὡς ὁ τοῦ Ὑψίστου ἄγιος καὶ περιούσιος λαὸς, ἐβλεπον ὡς ἀκαθάρτους καὶ ἀπερίμμελους τοὺς Ἑθνικοὺς, ἐμίσουν δὲ μάλιστα καὶ περιεφρόνου τοὺς Σαμαρείτας. Ὅχι ὀλιγώτερον ὑψηλοφρόνου οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τὴν πολεμικὴν δόξαν καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτῶν δύναμιν· οἱ δ' Ἕλληνες διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὸν ἐξευγενισμόν των. Πάντες δὲ ἦσαν ζηλότυποι διὰ τὴν δόξαν, καὶ τὸ μέγεθος, καὶ τὴν ὑπεροχὴν, ἕκαστος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος. Εἰς οὐδένα τούτων ἤρεσκεν ἡ διδασκαλία ν' ἀγαπῶσι τοὺς ἐχθρούς των, ν' ἀποδίδωσι καλὸν ἀντὶ κακοῦ, νὰ ταπεινοφρονῶσι καὶ νὰ συγχωρῶσι νὰ ὑπομένωσι διωγμούς· νὰ ἦναι πρᾶοι καὶ πρὸς ὄλους εὐμενεῖς· καὶ τελευταῖον, νὰ θεωρῶσι παντὸς γένους καὶ πάσης τάξεως ἀνθρώπους ἰσοτίμους ἐνώπιον τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπου οὐκ ἐνὶ Ἕλλησι καὶ Ἰουδαῖοις· βάρβαροι, Σκύθης· δούλοι, ἐλεύθεροι. (Κολοσ. γ'. 11.) Προσέτι, ἐπειδὴ πνεῦμα φατριαστικὸν ἐκυρίευσεν τοὺς Ἰουδαίους, ἔπρεπε κατὰ φυσικὸν λόγον, ἂν μὲν ἦτον ἐνθουσιαστής ὁ Χριστός, νὰ προσκολληθῆ ἑἷς μίαν τῶν δύο μεγάλων αἱρέσεων, εἰς τοὺς Φαρισαίους ἢ τοὺς Σαδδουκαίους· ἂν δὲ ἦτο πανοῦργος λαοπλάνος, νὰ ζητήσῃ ἀμφοτέρων τὴν εὐνοίαν, κολακεύων ποτὲ μὲν τούτους ποτὲ δ' ἐκείνους, καὶ Θεραπεύων ἕκαστον κόμμα διὰ τῆς στηλιτεύσεως τῶν τοῦ ἄλλου ἐλαττωμάτων. Ἄλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰς πρὸς ἕκαστον κόμμα ὁμιλίαις του ἐκθέτει τὰ ἴδια ἑαυτῶν ἐλαττώματα, (Λουκ. ια'. 42, κτλ. κ'. 27.) αὐτὸ δὲ τοῦτο πράττει καὶ ὡς πρὸς

τοὺς Ἰουδαίους καὶ Σαμαρείτας, (Λουκ. ι. 33· δ'. 22.) Ταῦτα πάντα εἶναι μὲν ἄξια διδασκάλου Θεόθεν ἀπεσταλμένου, πάντη δὲ διάφορα ἀφ' ὃ ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ φιλοῦς ἀνθρωπίνους διδασκάλους.

Πάλιν· ἐὰν στοχασθῆς τὴν φράσιν τῶν ἱστορικῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης, (τῶν τεσσάρων Εὐαγγελίων καὶ τῶν Πράξεων), εἴλεις παρατηρήσειν ὅτι οὔτε τὰ θαύματα οὔτε τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἐκθέτονται κομπαστικῶς, ἢ εὐγλωττως περιγράφονται, ὡς φυσικὰ ἤθελον πράξειν οἱ ἐπιθυμοῦντες σφοδρῶς νὰ συγκινήσωσι τὸν ἀναγνώστην. Κάμμία προσπάθεια δὲν γίνεται πρὸς διέγερσιν ἀπορίας, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ συλλυπήσεως, ἢ ἀγανακτήσεως. Τίποτε, εἰς βραχυλογίαν, δὲν ὑπάρχει, ὅποσον ἤθελομεν ἀπαντήσῃν εἰς συγγραφεῖς, οἵτινες κατεγίνοντο νὰ συγκροτήσωσι τεράστιόν τι διήγημα διὰ νὰ κινήσωσι τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν φαντασίαν τῶν ἀνθρώπων. Τὰ θαυματουργήματα καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ ἠρωικὴ καρτερία ἱστοροῦνται ὅλα συντόμως, γαληνίως, καὶ ξηρῶς, σχεδὸν δὲ μ' ἀδιάφορον ἄερα, ὡς νὰ ἦσαν ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν γινομένων, καὶ πασιδῆλα εἰς τοὺς ἀναγνώστας. Τοῦτο δὲ ἀληθῶς εἶναι ἐν ἰσχυρὸν δεῖγμα ὅτι οἱ ἀναγνώσται, πρὸς οὓς ἀπετείνοντο τὰ Εὐαγγέλια, — οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, — ἦσαν τῶντι (ὡς τὰ βιβλία αὐτὰ μᾶς δίδουν νὰ ἐνοησώμεν) προσοικειωμένοι μὲ τὰ πράγματα ταῦτα· ἐν βραχυλογίᾳ, ὅτι οἱ διωγμοὶ καὶ τὰ σημεῖα τῶν Ἀποστόλων ἦσαν, κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους καὶ τόπους, κοινὰ καὶ πασιγνώστα.

Πρέπει δὲ καὶ νὰ παρατηρήσης μετὰ πόσης εἰλικρινοῦς ἀπλότητος περιγράφουν οἱ τῆς Νέας Διαθήκης συγγραφεῖς τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰ ἐλαττώματα τῶν μαθητῶν, χωρὶς ἐξαιρέσεων οὐδὲ τῶν ἐπισημοτέρων Ἀποστόλων. Ἡ τῆς καρδίας αὐτῶν βραδύτης (τουτέστι, νωθρότης διανοητικὴ) ἢ εἰς τὸν Κύριον αὐτῶν ὀλιγοπιστία των, ἢ κοσμικὴ φιλοδοξία, καὶ ἡ μεταξὺ ἑαυτῶν ζηλοτυπία, μνημονεύονται ἀσυστόλως, καὶ τὸσον ἐλευθέρως, ὅσον τὰ ἐλαττώματα τῶν ἐχθρῶν των.

Τοῦτο, ὡς καὶ τινὰ ἐκ τῶν ἄλλων τὰ ὁποῖα ἀνεφάρμαεν, ἤθελεν εἶσθαι πολὺ ἀξιοσημείωτον, ἂν εὑρίσκετο εἰς ἐν ὁποιοδήποτε βιβλίον· ἀλλὰ γίνεται πολὺ μᾶλλον τοιοῦτον, ὅποταν στοχασθῶμεν ὅτι ὁ αὐτὸς χαρακτηριστὴρ διατρέχει ἅπαντα τὰ εἰκοσιεπτὰ βιβλία τῆς Νέας Διαθήκης, — βιβλία διάφορα τὸ εἶδος, διαφόρων ἐποχῶν, καὶ ὁκτῶ διαφόρων συγγραφέων. Ἀσφαλῶς ἐμπορεῖς νὰ ζητήσης παρ' ὁποιοδήποτε ἀπίστον νὰ σε δείξῃ τὸν αὐτὸν ἢ τὸν ἡμισυν ἄριστον συγγραφέων ὑπὲρ κόμματος, φατρίας, ἢ συστήματος τινοῦ, ὄλων, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, συγγραψάντων μὲ τὴν αὐτὴν σεμνὴν ἀπλότητα, καὶ χωρὶς τινος ἐπιχειρήσεως νὰ δικαιολογήσωσιν, ἢ νὰ ὑψώσωσι, καὶ νὰ ἐπιδείξωσιν ἑαυτούς.

Κατὰ τοῦτο, καὶ κατ' ἄλλα πολλὰ, καὶ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία καὶ αἱ Χριστιανικαὶ Γραφαὶ εἶναι πάντη ἀνόμοιαι μ' ὅ,τι ἤθελον εἶσθαι, ἂν εἶχον προέλθειν ἐξ

ἀπλοῦ ἀνθρώπου. Πλάνοι μὲν ἦτον ἀδύνατον νὰ γράψωσι μὲ τὴν ἀπλότητα, εἰλικρίνειαν, καὶ ἀτεχνίαν ἐνθουσιασταὶ δὲ ἦτον ἀδύνατον νὰ δείξωσι τὴν γαλήνην, σωφροσύνην, καὶ σοφίαν. Καὶ ὅμως, ἂν ὁ Χριστιανισμὸς ἦτον ἀνθρώπων ἐπινόημα, οἱ ἀνθρώποι οὗτοι πρέπει νὰ ἦσαν οἱ ἐντελέστατοι καὶ πονηρότατοι πλάνοι, ἢ οἱ παραλογώτατοι καὶ μανιωδέστατοι ἐνθουσιασταὶ.

MONOMANIA ΙΠΠΩΝ.

Το 1806, ἀξιωματικὸς τις ἐκ Πεδεμοντίου εἶχεν ὠραίαν καὶ χρησιμωτάτην φοράδα, ἀλλ' ἐνίστε εἰς τὸ ἄκρον ἐπικίνδυνον κατὰ συνέπειαν μιᾶς ἀλλοκότου ιδιότητος. Ἀπεστρέφετο ἰσχυρῶς τὸ χαρτίον, τὸ ὅποσον πάραυτα ἐγνώριζε καθ' ἣν στιγμὴν ἐβλεπεν αὐτὸ, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὸ σκότος, ἂν ἐτρίβοντο πρὸς ἀλληλα δύο ἢ τρία φύλλα. Ὅσον ταχὺ καὶ τὸσον σφοδρὸν ἀποτέλεσμα ἐπροξένει ἡ ὄψις ἢ ὁ ἦχος αὐτοῦ, ὡστε πολλακίς ἐβρίπτε κάτω τὸν ἀναβάτην· ἄπαξ δὲ, τοῦ ποδός του περιπλεχθέντος εἰς τὴν πατήτριαν, ἔσυρεν αὐτὸν ἰκανὴν ὥραν ἐπὶ πετρώδους δρόμου. Εἶναι δ' ἀξιοσημείωτον, ὅτι ἡ φορὰς αὕτη ποσῶς δὲν ἐφοβεῖτο κἀνὲν ἐκ τῶν ἀντικειμένων, ὅσα κοινῶς φοβίζουσι τοὺς ἵππους. Πάντη ἀδιαφόρει πρὸς τὴν μουσικὴν τοῦ τάγματος, τὸ σφύρισμα τῶν παλλῶν, τὸν βρυχηθμὸν τοῦ κανονίου, τὸ πῦρ τῶν στρατοπέδων, ἢ τὴν λάμψιν τῶν ἔπλων. Κάμμιαν ἐντύπωσιν δὲν ἔκαμνεν εἰς αὐτὴν ἡ σύγκρισις καὶ ὁ θόρυβος τῆς συμπλοκῆς· κἀνὲν ἄλλου λευκοῦ ἀντικειμένου ἢ θέα δὲν τὴν ἐτάραττε· κἀνὲν ἦχον ἄλλον δὲν περιειργάζετο· τοῦ χαρτίου μόνου ἢ θέα ἢ τὸ τρίξιμον ἐκίνει αὐτὴν εἰς μανίαν. Πᾶν δυνατόν μέσον μετεχειρίσθησαν διὰ νὰ τὴν ἰατρεύσωσιν ἀπὸ τὴν παράδοξον ταύτην καὶ κινδυνώδη ἀποπλάνησιν, ἀλλὰ χωρὶς ἐπιτυχίαν· ὁ δὲ κύριος αὐτῆς ἠναγκάσθη τέλος νὰ τὴν πωλήσῃ, καθότι ἡ ζωὴ αὐτοῦ εὑρίσκετο εἰς συνεχῆ κίνδυνον.

Φορὰς τις ἀνῆκεν εἰς τὸ τάγμα τῶν Βασιλικῶν Σωματοφυλάκων τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι τοῦ 1821. Ἦτο δὲ καθ' ὅλα εὐάγωγος, καὶ οὐδ' ἴχνος ἀντιπαθείας ἐδείκνυεν οὔτε πρὸς ἀνθρώπους, οὔτε πρὸς ἄλλα ζῶα, οὔτε πρὸς ἵππους, ἐκτός μόνον ὅποτε ἦσαν ἀνοικτοῦ ψαροῦ χρώματος· ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἐβλεπε φαρὸν ἵππον, ὤρμουσε κατ' αὐτοῦ, καὶ τὸν προσέβαλε μὲ τὴν μεγίστην λύσσαν. Συνέβαινε δὲ τὸ αὐτὸ πανταχοῦ καὶ πάντοτε. Εἰς τὴν παράταξιν, εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν συμπλοκὴν, καὶ εἰς τὸ ἵπποστάσιον ἦτον ἀνελλιπὴς ἡ φορὰς αὕτη· ἀλλὰ τοσοῦτον μῖσος ἔτρεφε πρὸς ψαροὺς ἢ λευκοὺς ἵππους, ὡστε ἦτον ἐπικίνδυνον νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ ἵπποστάσιον, ὅσον καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι ἀπομεμακρυσμένοι. Ἄν μόνον μίαν φορὰν ἐπιπτε τὸ βλέμμα της εἶτε εἰς ἵππον εἶτε εἰς φοράδα, δὲν ἠσυχάζε πρὶν ἀπορρίψῃ τὸν ἀναβάτην, ἢ συντρίψῃ τὸ σχοινίον της, τότε δ' ὤρμουσε κατ' αὐτοῦ μὲ τὴν μεγίστην λύσσαν, καὶ πολλαχοῦ τὸν κατεδάγ-

κανε. Γενικῶς ὅμως ἐπίανε τὸ ζῶον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἢ ἀπὸ τὸν λάρυγγα, καὶ τὸ ἐκράτει τὸσον σφιγκτὰ, ὡστε βεβαίως ἐπνιγεν αὐτὸ, ἂν δὲν ἐπρόφθανε τις πρὸς ἀπαλλαγὴν.

Ἀφοῦ ἐγήρασε, (διότι τὸ 1821 ἦτο δεκαοκταετής), ἡ μανία δὲν κατέπαυσε μὲν ἐξ ὀλοκλήρου, ἀλλ' ἐξησθένησεν ὀπωσοῦν. Κἀνὲν ἄλλο σῶμα λευκόχροον δὲν ἐφαινετο νὰ κάμνη ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐλαχίστην ἐντύπωσιν.

Ἄλλη τις φορὰς ἐφοβεῖτο ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅλα τὰ λευκὰ ἄψυχα ἀντικείμενα· ὡς λευκὰ ἐνδύματα, λευκὰ πτερὰ, καὶ τὰ ὅμοια. Ὅτε ἀπροσδοκῆτως ἐβλεπε κἀνὲν τῶν λευκῶν τούτων σωματῶν, μάλιστα δὲ κινούμενον, ἂν μὲν ἦτο μέγα, καὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ ταχεῖα, ἐτρόμαζε παραπολὺ, καὶ ἠγωνίζετο νὰ φύγῃ· ἂν δ' ἦτο μετρίου μεγέθους, καὶ ἡ κίνησις ἐλαφρὰ, ὤρμουσε κατ' αὐτοῦ μανιωδῶς, τὸ ἐκτύπα μὲ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ ἐζήτηε νὰ τὸ διαρρήξῃ μὲ τοὺς ὀδόντας. Κἀνὲν ἄλλο χρῶμα δὲν ἐπροξενούσεν εἰς αὐτὴν τὸ ἐλάχιστον ἀποτέλεσμα, οὔτε τὴν ἐκίνει ποσῶς ἡ ἐμφάνισις λευκῶν ἵππων ἢ κυνῶν ὁμοιοχρωμάτων, ὅσον καὶ ἂν ἦτον αἰφνίδιος· ἀλλ' ἂν ἐκυματίζετο λευκὸν πτερόν, ἢ ἂν ἐπέτα λευκὸν φύλλον χαρτίου, ἀκάθεκτος φόβος ἢ μανία τὴν ἐκυρίευσεν.

Εἰς τὰ τρία ταῦτα μοναδικῆς καὶ ἰδιαιτέρας ἀποτροφῆς παραδείγματα φαίνονται πάντες οἱ χαρακτῆρες τῆς ἀληθοῦς μονομανίας.

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.

Το ἐμπόριον ἀποτελεῖ σήμερον μίαν τῶν πρωτίστων πηγῶν τῆς εὐτυχίας τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ τάσσεται δικαίως μεταξὺ τῶν σημαντικωτέρων κλάδων τῆς Βιομηχανίας, ἥτις, ὡς εἶναι γνωστὸν, διαιρεῖται ἐν γένει εἰς Γεωργικὴν, εἰς Χειροτεχνικὴν, καὶ εἰς Ἐμπορικὴν.

Καὶ ἡ ἐμπορία τῶντι εἶναι ἐπίσης παρακτικὴ ὠφελείας καὶ πλοῦτος, ὡς καὶ ἡ γεωργία καὶ ἡ χειροτεχνία.

Οἱ παλαιοὶ οἰκονομολόγοι δὲν ἀνεγνώριζον τοιαύτην ἀξιόλογον ιδιότητα εἰς τὸ ἐμπόριον· δὲν ἠδύνατο νὰ καταλάβωσι, τί ἰσχύει αὐτὸ νὰ παράξῃ, τί διαφέρει, καθ' ὑπόθεσιν, πραγματεία τις μεταβιβασθεῖσα ἀπλῶς ἀπὸ τόπον εἰς τόπον διὰ νὰ πωληθῆ· καὶ ἐνόμιζον διὰ τοῦτο, (ἀλλ' ἐσφαλμένως), ὅτι τὸ ἐμπόριον συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ἀξιών παραδεχθεῖσων ἤδη, καὶ δὲν παράγει τίποτε πλέον ἀφ' ἑαυτοῦ, δὲν προσθέτει ὀλοτελῶς νέαν ἀξίαν εἰς τὰς πραγματείας.

Τὸ λάθος αὐτῶν προήρχετο κυρίως ἀπὸ ἔλλειψιν ἐννοουσαν, ὡς φαίνεται, δι' αὐτῆς γέννησιν ὄντος ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, δημιουργίαν, καὶ δὲν ἐβλεπον ὅτι ὁ ἀνθρώπος, ὡς παρατηρεῖ κάλλιστα ὁ Σέυος, δὲν πλάττει πώποτε οὐδὲ ἐν ἄτομον ὕλης· ἡ φύσις πλάττει, καὶ αὐτὸς μόνον τελειοποιεῖ, μετασχηματίζει τὰ ὄντα, τὰ μετατρέπει ἐκ τῆς φυσικῆς αὐτῶν καταστάσεως εἰς ἄλλην

καλητέραν, καὶ οὕτω καθιστάνων αὐτὰ χρησιμώτερα εἰς τὸν ἄνθρωπον, παράγει ἀπλῶς ὠφέλειαν μὴ ὑπάρχουσαν πρότερον.

Εἰς τοῦτο συνίσταται ἀληθῶς ἡ παραγωγή. Ὅσακις ὁ ἄνθρωπος φέρει εἰς τι ὃν ὀποιονδήποτε μεταβολὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον, λέγεται ὅτι ἔκαμε παραγωγήν, τουτέστιν ὅτι παρήξεν ὠφέλειαν δι' αὐτῆς τῆς βελτιώσεως. Καὶ τοιοῦτον πραγματικῶς ἔχει σκοπὸν ἡ βιομηχανία, νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους δυνάμεις, διὰ νὰ καταστήσῃ τὰ φυσικὰ ὄντα εὐχρηστα ἢ εὐχρηστότερα εἰς τὸν ἄνθρωπον. Οὕτω, παραδείγματός χάριν, εἰς τὴν γεωργίαν, ὁ γεωργὸς δὲν πλάττει τὸν σῖτον, τὸν ὀποιον θερίζει· ἀλλὰ παράγει ἀπλῶς ὠφέλειαν, μεταποιῶν διὰ τινων βοηθημάτων τὸν σπόρον εἰς πλούσιον ἔθρος, τὸ ὀποιον ἀναντιρρήτως εἶναι πολὺ τιμιώτερον τοῦ σπόρου. Ὡσαύτως εἰς τὴν χειροτεχνίαν, ὁ χειροτέχνης δὲν πλάττει τὸν ἄρτον, τὸν ὀποιον κατασκευάζει· ἀλλὰ παράγει ἀπλῶς ὠφέλειαν, μετατρέπων τὸν σῖτον εἰς ἀκόμη ἀρμολιωτέραν κατάστασιν, καὶ μεταποιῶν αὐτὸν εἰς ἄρτον, ὅστις εἶναι ἀπειράκις χρησιμώτερος εἰς τὸν ἄνθρωπον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον· ὅταν ὁ ἔμπορος μετακομίσῃ τὴν πραγματείαν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, δὲν πλάττει βέβαια οὐτ' αὐτὸς τίποτε, ἀλλὰ παράγει ὠφέλειαν ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, μετατρέπων τὴν θῆσιν τῆς πραγματείας διὰ νὰ τὴν βάλῃ τρόπον τινὰ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀναλωτοῦ, καὶ οὕτω δίδει εἰς αὐτὴν καλητέραν τιμὴν· ἀπαραλλάκτως καθὼς καὶ ὁ γεωργὸς ἔδωκε μεγαλητέραν ἀξίαν εἰς τὸν σπόρον του, μεταβάλλων αὐτὸν εἰς θαφιλήν ποσότητα σίτου, καὶ ὁ χειροτέχνης εἰς τὸν σῖτόν του, μεταπλάττων αὐτὸν εἰς ἄρτον.

Εἶναι λοιπὸν ἀληθές, ὅτι καὶ τὸ ἐμπόριον παράγει, ὡς καὶ ἡ γεωργία καὶ ἡ χειροτεχνία· καὶ ἡ παραγωγή του συνίσταται εἰς τὸ νὰ βάλῃ τὰ πράγματα διὰ τῆς μεταφορᾶς καὶ δι' ἄλλων μέσων εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐξοδευτῶν, καὶ οὕτω νὰ προσθέτῃ εἰς αὐτὰ πλεονέκτησαν ἀξίαν.

Καὶ μὴ νομίσατε, Κύριοι, ὅτι τοιαύτη παραγωγή τοῦ ἐμπορίου καταστῆ εὐκαταπρόνητος, ὡς φαίνεται κατὰ πρώτην προσβολήν. Ἄπειρα εἶναι τὰ ἀποτελέσματά της, ἀκατανόητος ἡ δυνάμις της, ἄμετρος ἡ ἐπιβρόχη της εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς κοινωνίας.

Τὸ μὲν ἐσωτερικὸν ἐμπόριον, δηλαδή τὸ γινόμενον εἰς τὰ ἐντὸς ἐκάστης ἐπικρατείας μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτῆς μερῶν, συνενώνει αὐτὰ, μεταφέρει εἰς τὸ ἐν τὰ προϊόντα τοῦ ἄλλου, καὶ οὕτω βάλει καθὲν εἰς κατάστασιν νὰ ὠφελητῆται ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν τῶν λοιπῶν, λαμβάνον δι' αὐτῆς τὰ ἀναγκαῖα του, καὶ εὐρίσκον ἐξοδεύσιν τῶν περιττῶν, καὶ ἀνάπτει τῆς ἰδίας του βιομηχανίας. Ὅπόταν ἐξεναντίας αὐτὸ τὸ ἐμπόριον λείπῃ, ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας μένουσιν ἀκοινωνήτα, καὶ ἀναγκασμένα νὰ περιορίζεται ἕκαστον εἰς τὰς μερικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, καὶ οὕτω νὰ δυστυχήῃ· ἀπαραλλάκτως καθὼς οἱ κάτοικοι τοῦ αὐτοῦ μέρους, ἀνευ τῶν

ἀνταλλαγῶν, μένουσιν ξένοι ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ κυλίνονται ὅλοι εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμάθειαν καὶ ἰδιότητα.

Διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου, τῶν μὲν πεδινῶν τόπων τῆς ἐπικρατείας οἱ κάτοικοι ἐμβαίνουν εἰς κατάστασιν νὰ προσκολλῶνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γεννημάτων, καὶ οὕτω νὰ ἐξάγωσιν ἐκ τῆς γῆς τὴν ὅλην τὴν δυνατὴν ὠφέλειαν· ἐνῶ, χωρὶς τοῦ ἐμπορίου, μὴν ἔχοντες μέσον νὰ πορίζωνται ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα των, μήτε νὰ ἐξοδεύωσι τὰ περισσεύοντα αὐτῶν γεννήματα, ἤθελον εἶσθαι ἀναγκασμένοι, διὰ νὰ εὐχαριστῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν ὅλας τὰς χρείας, νὰ γεωργῶσι καὶ ἄλλα εἶδη γεωργίας, εἰς τὰ ὅποια ἡ γῆ των δὲν εἶναι πρόσφορος, καὶ νὰ κατατρίβωνται πολλάκις καὶ εἰς ματαίους κόπους. Καὶ τοιοῦτοτρόπως, οὔτε ὁ τόπος αὐτῶν ἤθελε φέρει ὅλα τὰ πλούτη ὅσων εἶναι ἐπιδεκτικὸς, οὔτε ὁ πληθυσμὸς των ἤθελεν εἶσθαι ἀνάλογος, οὔτε εὐζωίαν ἤθελον ἀπολαβεῖν σχεδὸν κάμμιαν.

Παρομοίως οἱ κάτοικοι τῶν ὄρεινῶν μερῶν ἀποκαθίστανται καὶ αἰτοὶ ἱκανοὶ διὰ τοῦ ἐμπορίου νὰ ἐξάγωσιν ἀπὸ τὰ ὄρη καὶ ἀπὸ τὰ δάση των ὅσα καλὰ ἐπεδαψίλευσαν εἰς αὐτὰ ἡ φύσις, εἴτε μέταλλα, εἴτε ξυλικήν· καὶ οὕτω συνεργῶν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς βιομηχανίας τῶν ἄλλων, ἐνῶ συγχρόνως αὐξάνει καὶ ἡ ἰδική των.

Τὸ αὐτὸ προξενεῖται καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων τῆς ἐπικρατείας τόπων, εἴτε ὡς πρὸς τὴν γεωργίαν, εἴτε ὡς πρὸς τὴν χειροτεχνίαν. Καθὲν ἐξ αὐτῶν τὰ πλεονεκτήματα, ὅσον εὐτελῆ καὶ ἂν ἦναι, ἐμβαίνουν εἰς ἐνέργειαν, καὶ παράγουσιν ὅλην αὐτῶν τὴν δυνατὴν ὠφέλειαν διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου. Καὶ αὐτῶν τῶν ἀμμοῶν καὶ κατασκευῶν ἀπὸ πέτρας μερῶν τὸ μόνον ἀγαθόν, τὸ ὀποιον ἐχαρίσθησαν ἀπὸ τὴν φύσιν, ἦγον οἱ λίθοι καὶ ἡ ἄμμος, κατασταίνεται χρῆσιμον διὰ τοῦ ἐμπορίου· ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ θέλουσιν προμηθεύεσθαι τὰ λοιπὰ μέρη μετὰ τὸ ἀναγκαῖον ἐρυθρόδανον (ρίζαρι) διὰ τὰς βαφὰς των, καὶ μετὰ τοὺς ἀναγκαίους λίθους διὰ τὰς οἰκοδομὰς καὶ διὰ τοὺς χειρομύλους των. Καὶ τοιοῦτοτρόπως θέλουσιν προαχθῆναι εἰς κατοικήσιμον στάσιν καὶ αὐτὰ τὰ ἄγρια μέρη.

Τοιαῦτα εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου· τὸ δ' ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τείνει καὶ αὐτὸ κατ' ἐσχάτην εἰς τὸν ἴδιον σκοπὸν, ὡς τὸ ἐσωτερικόν· μολονότι ὁ Μοντεσκίως καὶ ἄλλοι σύγχρονοι οικονομολόγοι, γοητευμένοι ἀπὸ τὴν φανταστικὴν δυνάμιν τοῦ περιβόητου ἐμποροσταθμικοῦ συστήματος, τὸ ἐκλαμβάνουν ὡς μέσον μόνον διὰ νὰ ἐπισύρῃ εἰς τὸ ἔθνος ξενικά χρήματα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ δευτερεύον καὶ ἀσήμαντον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου· ὁ δὲ κεφαλαιώδης καὶ ἀληθῆς αὐτοῦ σκοπὸς εἶναι νὰ εὐκολύνῃ ἐπίσης τὰς ἀνταλλαγὰς μεταξὺ τῶν ἔθνων, καὶ νὰ χορηγήῃ εἰς αὐτὰ νέους πόρους ἐξοδεύσεως τῶν προϊόντων ἐκάστου τόπου, καὶ προμηθείας τῶν ἀναγκαίων του.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον συντρέχει ὁμοῦ μετὰ τὸ ἐσωτερικὸν εἰς τὸ νὰ καθιστᾷσι πλέον γόνιμον τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν, ἥτις εἶναι ἡ πηγὴ παντὸς πλούτου· καὶ αὐτὰ τὰ δύο ὁμοῦ ἠνωμένα ζωογονοῦν καὶ ἀναπτύσσουσιν τὴν βιομηχανίαν εἰς ὑπέρτατον βαθμόν, ἢ, διὰ νὰ εἶπω καλητέρον, οἱ λοιποὶ κλάδοι αὐτῆς, ἦγον ἡ γεωργία καὶ ἡ χειροτεχνία, μηδενίζονται καὶ ἐξαλείφονται τρόπον τινὰ χωρὶς τῆς συνδρομῆς τοῦ ἐμπορίου.

Ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ εὐπορίαν, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν φωτισμὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἠθικὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πολιτειῶν, ἔχει ἄμεσον ἐπιβρόχην.

Διὰ τῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας τὸ ἐμπόριον συγκροτεῖ ἐξ ἀνάγκης μεταξὺ ἔθνων καὶ ἰδιωτῶν, εὐκολύνει τὴν διάδοσιν τῶν φῶτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος· καὶ ἡ διάδοσις αὕτη ἐπιφέρει παμπόλους ἐφευρέσεις, πρὸς τὰς ὁποίας ἐξαιρέτως τὸ ἐμπόριον διεγείρει ἰσχυρὰν κλίσιν, ἐπειδὴ, ὅταν ἕκαστος γνωρίζῃ ὅτι δι' αὐτοῦ θέλει προκυβεῖν ἐκ τῆς ἀνακαλύψεώς του ὅλον τὸ δυνατόν ὄφελος καὶ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐνισχύεται τότε εἰς τὸ νὰ ἀνακαλύπτῃ καὶ νὰ τελειοποιῇ.

Παρομοίως τὸ ἐμπόριον, ὅστις εἶναι ὁ μόνος ἀληθῆς δεσμὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἔθνων, τείνει θαυμασίως, ὡς παρατηρεῖ ὁ Μοντεσκίως, εἰς τὸ νὰ ἡμερόνη τὰ ἔθνη των, καὶ νὰ ἀναπτύσῃ δραστηκώτατα μετὰξὺ αὐτῶν ἐκεῖνα τὰ σπέρματα τῆς συμπαθείας καὶ εὐδιαθεσίας, τὰ ὅποια ἡ φύσις ἐνέσπειρεν εἰς τὴν καρδίαν ἐκάστου πρὸς τοὺς ὁμοίους του. Διὰ τοῦ ἐμπορίου ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει ἀκαταπαύστους ἀφορμὰς, καὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καλλιερῇ καὶ περιθάλλῃ τὴν φιλίαν τῶν ἄλλων, μετὰ τοὺς ὁποίους εὐρίσκειται εἰς ἀδιάκοπα συναλλάγματα· δι' αὐτοῦ καὶ τὰ ἔθνη συσχετίζονται, συναισθάνονται τὴν χρεῖαν τὴν ὀποίαν ἔχουν τὸ ἐν τοῦ ἄλλου, καὶ οὕτω φέρονται καὶ ἀκουσίως αὐτῶν εἰς τὸ νὰ ζῶσιν εἰρηνικῶς μεταξὺ των. Παρεκτὸς δὲ τούτου ἡ φιλεργία καὶ ἡ εὐταξία συνιστοῦν τὰ κεφαλαιώδη τοῦ ἐμπορίου προσόντα· καὶ ὅστις συνοικεῖωθῃ μετὰ τοιαύτας ἔξεις καὶ κλίσεις, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ ἀποβαίῃ ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν, καθὼς καὶ ὁ λαὸς, ὅστις σύγκειται ἀπὸ τοιαῦτα μέλη, νὰ μὴ εὐνομητῆται καὶ εὐδαιμονῆ.

Τὸ ἐμπόριον, ἐν ἐνὶ λόγῳ, πανταχοῦ διαχύνει αἰσθητά εὐμενῆ καὶ εἰρηνοποιᾶ, καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰς πολιτείας, καὶ εἰς τὰς μεταξὺ τῶν ἔθνων σχέσεις· καὶ καθὼς τὸ κατακτητικὸν πνεῦμα διεγείρει πολέμους καὶ ταραχὰς, τὸ ἐμπόριον κατ' ἐναντίον λογον φέρει εἰς τὴν εἰρήνην καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα αὐτῆς καλά· ὅσον τοῦτο αὐξάνει, εἰς τόσον ἐκεῖνο ὀλιγοστεύει· καὶ θέλει φθάσειν ἴσως ἡ εὐτυχῆς ἐκεῖνη ὥρα, καθ' ἣν τὸ ἐμπόριον, θριαμβεῖον ἐντελῶς κατὰ τῆς μανίας τῶν κατακτητήσεων, θέλει ἀντικαταστηθῆναι εἰς αὐτὰς, καὶ ἐξαλείψει τὰς μάλιστα μετὰ τὰς ὁποίας αὐταὶ κατέβλησαν πάντοτε τὴν δυστυχῆ ἀνθρωπότητα.

Τοιαύτη εἶναι, Κύριοι, ἡ φύσις τοῦ ἐμπορίου, τοιοῦτος ὁ σκοπὸς του, τοιαύτη ἡ ὠφέλεια καὶ τὰ ἀποτελέσματά του. Πολλὰ καὶ ἄλλα ἠδυνάτο τις νὰ προσέσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τοῦ ὀποίου ἡ ὕλη εἶναι ἀνεξάντλητος· ἀλλ' οὔτε ὁ καιρὸς, οὔτε αἱ ἀσθενεῖς δυνάμεις μου, οὔτε τὸ μεγαλεῖον τοῦ ὑποκειμένου, μετὰ τὸ συγχωροῦν. Πρὸς τί, μ' ὅλα ταῦτα, ἤθελον χρειασθῆναι τὰ περαιτέρω, ὅταν ἔχωμεν ἐνώπιον ἡμῶν μυρία παραδείγματα, ψηλαφητῶς ἀποδεικνύοντα ὅτι εἰς μάτην ἤθελε σπουδάσειν νὰ παραστήσῃ ἀνθρώπινος γλῶσσα; Διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω τὰς ἀρχαίας ἐκεῖνας πόλεις, τὴν Κόρινθον, Τύρον, Καρχηδόνα, καὶ τὰς λοιπὰς ὅσαι ἐκ τοῦ μηδενὸς ὑψώθησαν διὰ τοῦ ἐμπορίου εἰς ἀνώτατον βαθμὸν πλούτου καὶ εὐζωίας· διὰ νὰ μὴ ἀναφέρω τὰς ἄλλας ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι ἤκμασαν ἐμπορικῶς κατὰ τὸν μεσαιῶνα καὶ ἀκολούθως· ἀρκεῖ νὰ στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τριγύρω ἡμῶν εἰς σύγχρονα παραδείγματα, καὶ θέλομεν ἰδεῖν εἰς μὲν τὸ ἐν ἡμισφαίριον τὴν Ἀγγλίαν περιζώνουσαν τὴν οἰκουμένην μετὰ τὸ ἐμπόριόν της, καὶ φθάσασαν δι' αὐτοῦ εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης καὶ εὐτυχίας· εἰς δὲ τὸ ἄλλο τὴν Ἀγγλαμερικὴν, προοδεύουσαν καὶ αὐτὴν γιγαντιαίως διὰ τοῦ ἐμπορίου (καὶ δι' ἄλλων βέβαια μέσων τὰ ὅποια συνοδεύουν πάντοτε τὸ ἐμπόριον) εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλὰ τίς ἡ χρεῖα νὰ προσφεύγωμεν εἰς τὰ ξένα, ὅταν μᾶς παρίστανται ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος αἱ πρὸ ὀλίγου εὐτυχέσταται διὰ μόνου καὶ μόνου τοῦ ἐμπορίου νῆσοι, Ἰθρα, Χίος, Σπέτσαι, καὶ λοιπαί· ὅταν, τέλος πάντων, κεῖται πρὸ ὀφθαλμῶν μας ἡ ἐξαισίος αὕτη πόλις, ἡ δικαίως ὀνομασθεῖσα πόλις τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὴν ὀποίαν ἐφιλοτιμήθη ὁ πολιούχος της οὗτος νὰ ἀποδείξῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν θεῖαν τῶν ὀντι δυνάμιν, πόλις, ἥτις ἀνεγερθεῖσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια δυστυχῶν ἄλλων πόλεων, θυμάτων τοῦ βαρβαρισμοῦ καὶ τῆς τυραννίας, ὑψώθη ὡς διὰ θαύματος ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸν ἀπίστευτον βαθμὸν τοῦτον τῆς εὐτυχίας· πόλις, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅπου δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ ἐκφωνήσῃ τις, ὅτι τὸ ἐμπόριον, παλαιὸν ἐναντίον μυρίων κινδύνων καὶ ἐμποδίων, ἠδυνήθη νὰ μετατρέψῃ πέτρας καὶ βράχους εἰς χρυσὸν καὶ ἄργυρον!—Κ. ΠΛΑΤΥΣ.

Ο ΑΣΙΑΕΤΟΣ ΛΕΥΚΟΚΕΦΑΛΟΣ, Η ΦΑΛΑΚΡΑΕΤΟΣ.

ΤΗΝ ἐπομένην ζωηρὰν περιγραφὴν τοῦ Φαλακροῦ ἢ Λευκοκεφάλου Ἄετος, καὶ τῶν ληστρικῶν αὐτοῦ ἔξεων, ἀποσπᾷμεν ἐκ τοῦ τετάρτου τόμου τῆς Ἀμερικανῆς Ὀρνιθολογίας τοῦ Οὐέλσωνος.

Εἰς τὸν περιβόητον καταρράκτην τοῦ Νιαγάρα* καταφεύγουσι πάμπολλα, τῶν ἀρπακτικῶν ὄρνέων, τόσον διὰ τοὺς ἐκεῖ προμηθευομένους ἰχθῦς, ὅσον διὰ τὰ πολυπληθῆ πτώματα σκιοῦρων, δορκάδων, ἄρκτων, καὶ διαφόρων ἄλλων ζῶων, τὰ ὅποια, τὸν ποταμὸν ζητοῦν-

* Ἰδε' Ἀποθ. Τόμ. Β'. Σελ. 68.

τα νὰ διαβῶσιν ἄνω τοῦ καταρράκτου, ἔλκονται εἰς τὸ ρεῦμα, καὶ κατακρημνίζονται εἰς τὸν φοβερὸν κόλπον, ὅπου, μεταξύ τῶν βράχων οἵτινες περιορίζουσι τὰ ὀρμητικὰ ὕδατα, παρέχουν ἄφθονον εὐωχίαν εἰς τὸν γύπα, τὸν κόρακα, καὶ τὸν Φαλακράετον, τὸ ὑποκείμενον τῆς προκειμένης περιγραφῆς.

Τὸν ὄρνιν τοῦτον πρό πολλοῦ γνωρίζουν οἱ φυσικοῖστορικοὶ, καθὼ καὶ εἰς τὰς δύο ἡπείρους ὑπάρχοντα, συναντῶμενον δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἀπὸ ὑψηλότατον βόρειον πλάτος μέχρι τῶν συνόρων τῆς διακεκαυμένης ζώνης, ἀλλ' ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς τὰ παραθαλάσσια, καὶ παρὰ τὰς ὄχθας καὶ τοὺς βράχους τῶν μεγάλων λιμνῶν καὶ ποταμῶν μας. Φύσει πεπλασμένος διὰ ν' ἀντέχη εἰς τὸ ὀρμητικὸν ψύχος· ζῶν ἐπίσης ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ξηρᾶς τὰ προϊόντα· καὶ τοῦ ἀνέμου αὐτοῦ ταχυπετέστερος· μηδὲν φοβόμενος παρὰ τὸν ἄνθρωπον· καὶ ἀπὸ τὰ αἰθέρια ὕψη ὅπου ἀναβαίνει συμπεριλαμβάνων εἰς ἓν βλέμμα ἀκαταμέτρητον ἕκτασιν δασῶν, ἀγρῶν, λιμνῶν, καὶ ὠκεανοῦ φαίνεται, κατὰ συνέπειαν, πάντῃ ἀδιάφορος εἰς τὰς ἐκ τῶν ὡρῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ μεταβολὰς· καθότι εἰς ὀλίγα λεπτὰ ἐμπορεῖ νὰ μεταβῇ ἐκ θεροῦς εἰς χειμῶνα, ἐκ τῶν κατωτέρων εἰς τὰ ἀνώτερα τῆς ἀτμοσφαιρας μέρη, τὸ οἰκητήριον ἀτελευτήτου ψύχους, — καὶ ἐκεῖθεν πάλιν νὰ καταβῇ, ὅπου ἀγαπᾷ, εἰς τὰς διακεκαυμένας ἢ τὰς κατεφυγμένας τῆς γῆς χώρας. Εὐρίσκεται λοιπὸν κατ' ὅλας τὰς ἄρας τοῦ ἑνιαυτοῦ εἰς ὅσους τό-

πους ἐκλέγει πρὸς κατοικίαν· οὗτοι δὲ, ὡς προείπαμεν, διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἰχθύς σφοδρὰν αὐτοῦ κλίσιν, εἶναι γενικῶς οἱ μὲ θαλάσσιας, ποταμῶς, καὶ λίμνας γειτονέουτες.

Προμηθεύόμενος τὴν ἀγαπητὴν ταύτην τροφήν, δεικνύει μὲ τρόπον πολὺ ἀξιοσημεῖωτον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ χαρακτήρος του, ὅστις εἶναι ἀγριος, στοχαστικὸς, τολμηρὸς, καὶ τυραννικὸς· αἱ ιδιότητες αὗται φαίνονται εἰς ἰδιαιτέρας μόνον περιστάσεις· ἀλλ' ὅσακις βάλλει αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν, ὑπερβαίνουσι πᾶσαν ἐνδοτικότητα. Ὑψηλὰ καθήμενος ἐπάνω εἰς ξηρὸν κλάδον γιγαντιαίου τινὸς δένδρου, ὃθεν τὸν παρῴσιάζεται θεωρία ἐκτεταμένη τῆς γειτονικῆς παραλίας καὶ τοῦ ὠκεανοῦ, βλέπει ἀταράχως τὰ κινήματα τῶν διαφόρων καὶ πολυαρίθμων πτηνῶν, ὅσα ὑποκάτω ἐπιμελῶς εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ἐνασχολοῦνται, — τοὺς καταλεύκους λάρους, βραδέως τὸν ἀέρα διασχίζοντας, — νήσους, τὴν ἐπιφάνειαν ἀγεληδὸν διαπλευσάσας, — γερᾶνους σιωπηλοὺς καὶ ἀγρύπνους, εἰς τὰ ἔλη περιφερομένους, — κλαγγῶδεις κόρακας, καὶ ὅλα τὰ πτερωτὰ πλήθη, ὅσα τὴν τροφήν πορίζονται ἀπὸ τὴν εὐμεγέθη ταύτην ὑγρὰν ἀποθήκην τῆς φύσεως. Ὑψηλὰ ὑπεράνω τούτων ὄλων ἵπταται εἰς, τὸ σχῆμα τοῦ ὁποίου εὐθὺς στήνει τὴν προσοχὴν του. Ἀπὸ τὸ κυρτότατον αὐτοῦ πέτασμα, καὶ τὸν αἰφνίδιον εἰς τὸν ἀέρα κρημασμὸν, γνωρίζει ὅτι αὐτὸς εἶναι ἰέραξ ἀλιευτικὸς, προετοιμαζόμενος νὰ πέση κατὰ τινος ἰχθύος ταλαιπώρου. Ὅλος ἐμφύχως καὶ ζωηρότης, σταθμίζεται ἐπὶ τοῦ κλάδου μὲ πτέρυγας ἡμισανοιγμένας, περιμένων τὸ τέλος. Πρὸς τὰ κάτω, μὲ ταχύτητα βέλους ἐξ οὐρανοῦ, πίπτει τὸ μακρυνὸν τῆς προσοχῆς του ἀντικείμενον, ὃ δὲ βρυγμὸς τῶν περυγῶν αὐτοῦ φθάνει εἰς τὰ ὦτα, ἐνῶ βυθίζεται εἰς τὸ πέλαγος, κάμνων τὰ κύματα ν' ἀφρίζωσιν ὀλόγυρά του! Τὴν στιγμὴν ταύτην πυρόνει τοῦ αἵτου τὸ ζωηρότατον βλέμμα· ἰσάζων δὲ τὸν τράχηλον διὰ πέτασμα, βλέπει τὸν ἰέρακα ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνακύπτοντα, μὲ τὸ θῆραμά του ἀγωνιζόμενον, καὶ ἀναβαίνοντα εἰς τὰ ὕψη μὲ περιχαρεῖς καὶ θριαμβευτικὰς κλαγγὰς. Αὗται εἶναι τὸ σημεῖον διὰ τὸν ἥρωά μας, ὅστις, χυνόμενος εἰς τὸν ἀέρα, διώκει πάραυτα, καὶ ταχέως προφθάνει τὸν ἀλιευτικὸν ἰέρακα· ἕκαστος προσπαθεῖ μὲ ὄλην αὐτοῦ τὴν δύναμιν νὰ ὑψωθῇ ὑπὲρ τὸν ἄλλον, ἐπιδεικνύοντες εἰς τὰς ἀεροδρομίας ταύτας τὰ πλέον κομψὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κινήματα. Ταχέως προβαίνει ὁ ἀφορτος ἄετός, καὶ ἤδη μέλλει νὰ φθάσῃ τὸν ἀντίπαλον· τότε, μ' αἰφνίδιον κλαγγὴν, ἀπελπίστας βέβαια, ἀγανακτήσεως καὶ ἀρᾶς, ἀφίνει οὗτος τὸ ὄψαριον· ὁ ἄετός, ζυγιζόμενος μίαν στιγμὴν, ὡς διὰ νὰ ὀμματιάσῃ ἐντελέστερον, καταβαίνει ὡς ἀνεμοστρόβιλος, ἀρπάζει αὐτὸ μὲ τοὺς ὄνυχας πρὶν ἐγγίξῃ τὸ ὕδωρ, καὶ φεύγει σιωπηλῶς εἰς τὰ δάση, ὅπου εὐωχεῖται ἀπὸ τὸ ἀδίκως ἀποκτημένον λάφυρόν του.